

РОЙ І РЕВЕЛ ХЕШН

МИ
ПОБАЧИМО

ІСУСА

ЯК ДІСТАТИ ДОСТУП ДО НЕОСЯЖНИХ
БОЖИХ БЛАГОСЛОВЕНЬ У ХРИСТІ

У цій класичній парі книги-бестселера «Дорога на Голгофу» Рой і Ревел Хешн навчають про те, що Ісус є відповіддю на кожен аспект нашого християнського життя. Змальовуючи складний і свіжий образ Господа Ісуса Христа, вони розповідають про Того, у Кому забезпечені всі потреби людських сердець. На цих сторінках вкотре порушуються дві теми: благодать і відродження, однак основою завжди є Христос.

ROY HESSON
BOOK TRUST

ISBN: 978-617-503-180-3

9 786175 031803

РОЙ І РЕВЕЛ ХЕШН

МИ
ПОБАЧИМО
ІСУСА

Originally published in English under the title
We Would See Jesus by Roy Hession
© 1958, 2016 by Roy Hession Book Trust
www.royhessionbooktrust.org

© 2018 by OM EAST for the Ukrainian edition
Translated by permission. All rights reserved.
ISBN: 978-617-503-180-3

Переклад із англійської: Маргарити Тучкової
Редактори: Петро Наконечний, Світлана Филипчук
Graphics & Layout: OM EAST

eBooks for download: east.om.org/ebooks

П Е Р Е Д М О В А

Предмова

Наше бажання, щоб ця книга була про Самого Господа Ісуса Христа.

Книга *«Ми побачимо Ісуса»* дуже тісно пов'язана з нашою іншою книгою *«Дорога на Голгофу»*, яку було опубліковано 1950 року і яку Бог благословив для збудування багатьох вірних у різних частинах світу. Зв'язок між цими двома книгами значний, він ілюструє важливі принципи християнського життя.

У *«Дорозі на Голгофу»*, як ми зараз бачимо, ми аналізували *наслідки*. У *«Ми побачимо Ісуса»* Бог повертає нас до *Причини*. У першій книзі ми виокремлювали такі аспекти християнського життя, як упокорення, повнота, спілкування, розкаяння, покірність, святість тощо. Чудово, коли Бог виробляє в нас усі ці характеристики, хоча надмірна увага до них може стати причиною неправильної мотивації. У цій книзі ми розглядаємо дивовижну *Причину* цих *наслідків*, Самого Господа Ісуса. Немає потреби розкладати своє християнське життя на пункти, достатньо лише бачити Ісуса. Кожен аспект християнського життя стає реальністю, коли ми бачимо Його. Він є і благословенням, якого всі ми прагнемо, і доступним кожному шляхом до цього благословення. Зосереджуючись на прагненні примусити певний аспект «працювати», ми

перетворюємо своє християнське життя на формулу й одягаємо на себе залежність. Однак Господь Ісус прийшов, щоб звільнити нас від усялякого ярма рабства, зробити вільними, щоб ми служили Йому, сповнені сили та Духа, і все це здійсниться, якщо ми спрямовуватимемо свій погляд на Того, до Кого Святий Дух повертає увагу наших нужденних сердець.

*Ми побачимо Ісуса — це все, що нам потрібно;
Тоді прийдуть сила, радість і натхнення;
Ми побачимо Ісуса, який помирає, воскресає,
викупляє;
Тоді ми приймемо день і розпрощаємось із
смертельною ніччю.*

«Ми побачимо Ісуса» не продовжує тему «Дороги на Голгофу», а, навпаки, повертається назад, від наслідків до чудової Першопричини всього. У цьому ці дві книги безсумнівно дотримуються звичайного порядку християнського життя. Душа незмінно змінюється під впливом наслідків, і, зростаючи в благодаті, вона повертається до *Причини*. Дехто може вважати, що ця книга занадто формальна й не висвітлює цього достатньою мірою. Це може означати лише те, що самі її автори у своєму досвіді повинні повернутися ще далі, набагато далі, до самого Господа Ісуса.

Спрямування і тема цієї книги — Ісус Христос. Однак ми не можемо стверджувати, що ця праця повністю розкриває тему. Читач може знайти багато аспектів, яких ми навіть не порушили. Однак, як ми вже зазначали, нам досить побачити Ісуса, неухильно спрямовувати на Нього свій погляд, і, роблячи це, ми побачимо все, що нам слід бачити, і те, як ми маємо це бачити, і рухатися у правильному напрямі, до Нього, Того, Хто повинен завжди бути нашим дороговказом.

На наступних сторінках знову і знову повторюються два слова, які вжито в особливому значенні. Оскільки ми не вважали прийнятним переривати потік думок у розділах, щоб пояснити їхнє значення, ми вважаємо за потрібне пояснити тут значення, в якому використовуються ці слова.

Перше слово: «благодать». Часто люди розуміють благодать як благословення, яке ми отримуємо від Бога в особливі часи.

Однак ми використовуємо це поняття строго у новозавітному сенсі цього слова. Там це — величне слово, що характеризує наше спасіння та стосунки Бога з нами; адже написано: «Бо спасенні ви благодаттю через віру». Немає нічого важливішого, ніж повністю осягнути значення цього слова як у своєму розумі, так і в досвіді. Не розуміючи його, ми не розуміємо нічого. У Новому Завіті благодать є не благословенням або впливом Бога на нас, а радше атрибутом Бога, який визначає Його ставлення до людини і який можна окреслити як «незаслужена нами любов і благодать Бога». У Посланні до римлян, 11:6, написано: «А коли за благодаттю, то не з учинків, інакше благодать не була б благодаттю». Сама суть благодаті полягає в тому, що вона незаслужена. Якщо ми маємо виконати щось, що зробило б нас більш прийнятними для Бога, або якщо у нас мають бути певні здібності чи характеристики, щоб бути благословенними Богом, тоді благодать перестала б бути благодаттю. Благодать дозволяє нам прийти (навіть вимагає, щоб ми прийшли) й дістати благословення як жебраки-грішники, позбавлені добрих почуттів, благочестивого характеру та визначних досягнень, нічим не вихваляючись, маючи лише глибоку потребу, цілком і відверто визнану. Тоді благодать, будучи такою, яка вона є, сповнює людину так само, як вода наповнює безодню. Це означає, що коли ми, нарешті, визнаємо, що не маємо жодних

заслуг, що самі собою нічого не варті й готові повною мірою визнати свою гріховність, то немає межі того, що Бог зробить для тих, хто шукають Його у своїй нищості.

Якби те, що ми дістаємо, залежало, хоч навіть незначною мірою, від того, що ми робимо, то найбільше, що ми могли б очікувати, — це лише уривчаста тінь благословення. Але якщо те, що ми маємо дістати, є благодаттю Божою, незалежною від наших справ, то існує лише одне слово, яке адекватно описує те, що Він зливає на нас, і це слово, у Новому Завіті часто пов'язане з благодаттю, — «повнота»! У це, звичайно, важко повірити, як і важко бути готовим визнати себе ніким іншим, як грішником-жебракком до кінця своїх днів, щоби благодать могла й надалі покривати наші гріхи й недоліки та забезпечувати наші потреби.

*Коли ми вичерпуємо свої власні ресурси,
лише тоді починаємо отримувати повноту
нашого Отця.*

*Його любов не має меж, Його благодать
не має міри.*

*Його влада не обмежена людиною;
бо з Його нескінченної повноти в Ісусі
Він дає, і дає, і знову дає.*

Отож така благодать Божа! Яку ілюстрацію Він дав нам!

Інше слово, яке потребує пояснення щодо його використання на цих сторінках, — це «відродження». Популярне значення, в якому це слово використовується, — це загальна дія Святого Духа, у процесі якої спасіння отримують багато людей і Церква збудовується. Ми не заперечуватимемо, що це — правильне значення цього слова, однак під цим словом ми розуміємо Божу

роботу, яку Він виконує (першочергово в житті віруючих) і яка є безпосередньою й особистою для кожного конкретного християнина, який визнає спад у своєму християнському житті та дозволяє Богові діяти у своєму серці, який усвідомлює, що Ісус — це все, що йому потрібно, і з вірою сприймає Його як такого. Це те, що лежить в основі найбільш ефективних рухів відродження. Зрештою, хіба ці рухи — це не вливання життя у силу-силенну людей? І хіба Бог використовує для цього не яскраві свідчення тих, хто самі пережили відродження? Зрозуміло, що наша перша відповідальність — це відродження і свідчення тим, хто нас оточують. Тоді ми стаємо здатні довіряти Богові, знаючи, що Він, відповідно до Своєї волі, може влити нас і життя, яке Він дає нам, у будь-який рух відродження, здійснюваний Його Духом.

Нехай Бог допоможе кожному читачеві мати палке, колись давно висловлене Пилипові греками бажання: «Ми хочемо, пане, побачити Ісуса» (Євангеліє від Івана 12:21).

Рой і Ревел Хешн

Р О З Д І Л 1

Бачити

Бачити Бога — мета життя

Моя мета — це Сам Бог. Ані радість, ані мир, ані навіть благословення. Сам Бог, мій Бог.

У чому полягає мета життя? Багатьом потрібно чимало часу, щоб знайти відповідь на це запитання. Ми розриваємося від найрізноманітніших внутрішніх спонукань, прагнень та бажань, які самі неспроможні задовольнити. Ми з задрістю дивимось на інших людей, і нам здається, що їхні життя набагато повніші та більш плідні, аніж наші. Ми думаємо, що, якщо зможемо виграти черговий приз або отримати бажане, це принесе нам справжнє задоволення.

І коли нам усе ж удається отримати черговий приз або щось інше, що ми бажаємо, ми переживаємо розчарування, оскільки не стали щасливішими, ніж раніше. І що старшими ми стаємо, то більшими стають і наші розчарування. Ми запитуємо себе: «Яка мета мого життя? Як визначити цю мету? І, навіть визначивши її, як бути впевненим, що мету визначено мною правильно?» Багато людей, зокрема й релігійних християн, на жаль, ще й досі не знайшли відповіді на ці запитання.

Проте, звернувшись до Біблії, ми дістаємо просту й зрозумілу відповідь на це важливе запитання. Біблія чітко стверджує, що для людства існує лише одна мета, і ця мета однакова для всіх, незалежно від статі, віку, національності чи соціального статусу людини.

«А тепер, Ізраїлю, чого жадає від тебе Господь, Бог твій? Тільки того, щоб боятися Господа, Бога твого, ходити всіма Його дорогами, і любити Його, і служити Господеві, Богу твоєму, усім серцем своїм і всією душею своєю...» (Книга Повторення Закону 10:10–12).

«Було тобі виявлено, о людино, що добре, і чого пожадає від тебе Господь, нічого, а тільки чинити правосуддя, і милосердя любити, і з твоїм Богом ходити сумирно» (Книга пророка Михея 6:8).

«Люби Господа, Бога свого, усім серцем своїм, і всією душею своєю, і всім своїм розумом, і з цілої сили своєї! Це заповідь перша!» (Євангеліє від Марка 12:30).

Отож згідно з Біблією, мета життя — це знати, любити й жити з Богом; тобто бачити Бога. Справді, у минулому, говорячи про «кінець життя», люди говорили «побачити Бога». Божі мужі, які у XVII столітті уклали Вестмінстерське віросповідання, відповіли на запитання «Яке головне завдання людського життя?» словами: «Головним завданням людського життя є прославляти Бога й вічно насолоджуватися Ним».

Однак нині ми не часто чуємо про необхідність «побачити Бога». Лише перегортаючи сторінки, написані в минулому, ми усвідомлюємо дефіцит такого розуміння — як у сучасній проповіді, так і в житті, осяяному світлом Євангелії. У

минулому ми знаходимо численні свідчення, що навіть у часи найбільшої духовної темряви жили люди, охоплені палким прагненням побачити Бога. Їхнє життя було підкорено лише одній меті — пізнати свого Бога. Вони знали, що тільки Бог може втамувати спрагу їхніх сердець.

У пошуках Бога вони подорожували незвичайними шляхами: жили в пустелях та печерах, за відлюдними стінами монастирів. У своєму прагненні до святості, «без якої не побачити Господа» (Послання до євреїв 12:14), одні позбавляли себе будь-яких земних надбань, а інші жорстоко катували свої тіла. Одні з них були фанатичними, інші — патологічно інтроспективними (інтроспекція — спостереження власних психічних переживань. — *Прим. ред.*). Нині ми схильні вважати їх нещасними заблудлими душами, які перебували в рабстві легалізму та аскетизму. Проте, незалежно від того, що ми думаємо про них, завжди пам'ятаймо, що все це вони чинили, шукаючи Бога та прагнучи пізнати Його, роблячи акцент на особистій святості, на бажанні «побачити Бога».

Нині ситуація цілком інакша. Оскільки ми краще розуміємо Біблію та послання Євангелії, ми схильні зневажливо ставитися до цих стародавніх шукачів Бога. Однак сумна правда полягає в тому, що наше «видатне» розуміння теології не виливається у жагучу пристрасть та нестримне бажання побачити Бога. Навпаки, ефект виявився зворотним. Глибокої спраги до пізнання Бога нам явно бракує. Ми, схоже, відхилилися від своєї основної мети в християнському житті — знайти і пізнати Самого Бога.

По-перше, замість того, щоб наголошувати на важливості святості для тих, хто прагне *побачити* Бога, акцент робиться на служінні Йому. Ми уявляємо собі християнське життя

як щонайповніше та найефективніше служіння Богові. Нині важливими стали сучасні технології та методи, за допомогою яких ми сподіваємося донести Божу Звістку до людей. Однак для того, щоб наше служіння було плідним, нам потрібна сила, дана Ним Самим. Проте замість того, щоб прагнути Бога, ми жадаємо більш ефективно служити Йому. Оскільки служіння Богові стало основою нашого мислення й нашою метою, дуже часто стосунки людини з Богом визначаються її успіхами або плодами її духовної праці.

По-друге, нині в християнських колах все більше уваги приділяється пошуку внутрішніх духовних переживань. У той час, коли багатьох християн влаштовує вкрай низький рівень їхнього духовного життя, радує те, що деякі стурбовані його станом. Однак занепокоєння викликає не стурбованість відсутністю голоду до глибшого пізнання Бога, а прагнення набути внутрішні переживання — відчуття щастя, радості та сили, замість бажання близьких стосунків із Тим, Хто все це дає. Ми жадаємо «переживань» більше, ніж Самого Бога.

Обидва ці акценти повністю не відповідають великій меті, яку Бог приготував для людини, — прославляти Його, насолоджуючись Ним вічно. Вони неспроможні задовольнити Боже серце, як і не можуть задовольнити наші серця.

* * * * *

Щоб зрозуміти, чому прагнення побачити Бога повинно бути основною метою християнського життя і чому Бог бажає від нас саме цього, варто повернутися до самого світанку історії.

Історія людини розпочалася тоді, коли самодостатній Бог, Хто не має жодної потреби, свідомо вирішив, здавалося б, стати

неповним без Свого власного творіння. «...Бо все Ти створив, і з волі Твоєї існує та створене все!» (Книга Об'явлення 4:11). Людина була створена лише для здійснення цієї мети, і ні для жодної іншої — існувати для задоволення Бога. Мета її створення — щоб вона захоплювалася Богом і була об'єктом Його любові. Ці початкові стосунки людини з Богом мали бути цілковито богоцентричними. Людина знала, що вона створена саме для того, щоб насолоджуватися стосунками з Богом, і її єдиним завданням було відповідати на Божу любов — жити для Нього й виконувати Його волю. Для неї було радістю свою волю та бажання постійно підкоряти волі та бажанням свого Творця і перебувати у повній залежності від Нього. Коли людина жила у такому бажаному підпорядкуванні Богові, Бог задовольняв кожну потребу її людської природи.

Як зазначає К. С. Льюїс, описуючи такі стосунки людини з Богом до гріхопадіння, «у досконалому циклічному русі буття сила і радість сходили від Бога до людини у вигляді дару і поверталися від людини до Бога у вигляді послуху, любові та екстатичного поклоніння». Справді, це були щасливі дні людського роду, коли людина почувалася так само комфортно у невидимому царстві, як і у видимому, а її дух міг спілкуватися з Богом, який також є Духом.

У такому разі наполягати на тому, що бачити Бога і мати живі стосунки з Ним є найвищою метою життя, означає не наполягати на жодному іншому. Саме мета, заради якої ми були створені, є *raison d'être* (єдиною причиною) нашого життя на Землі.

На жаль, ті стосунки, основані на любові та покорі Богові, тривали недовго. Одного дня до саду прокрався гріх і прогулянки з Богом у прохолодній тіні дерев закінчилися.

Спокушена дияволом, який переконав людину, що, порушивши Божий закон, вона може перейти з категорії «творіння» в категорію «як боги» (Книга Буття 3:5), — людина свідомо вирішила відмовитися бути залежною від Бога. Тепер вона зробила себе центром свого світу, тоді як раніше із радістю ставила на це місце Бога. Після цього вона стала гордою, а її дух — непокірним. Вона не корилася охоче своєму Творцеві й перестала визнавати, що була створена саме для Нього. Більше того, з боку Бога спілкування з людиною теж було перерване, оскільки у Своїй святості Бог не міг спілкуватися з нечесливою людиною. Між світлом і темрявою, між святістю і гріхом не може бути спілкування. І людина інстинктивно усвідомлювала це, бо її першою реакцією було сховатися за деревами, подалі від присутності свого Бога. Людині, яка втратила божественну мету життя, потрібен був Викупитель, щоб вона знову могла побачити Бога. Це була єдина мета Божого викуплення через Господа Ісуса Христа.

Саме в цьому стані, стані розділення з Богом, ми, нащадки перших грішників, народжуємося у світ. Ми успадкували ту саму гріховну природу, яку Адам набув того дня, коли згрішив. Як хтось влучно висловився, ми всі починаємо життя як «я»-фахівці, всі дії яких керуються власними інтересами. Таким є бунтарське ставлення людини до Божого авторитету. У Біблії написано: «...нема, хто розумів би; немає, хто Бога шукав би...» (Послання до римлян 3:11). Плотяне серце бореться із Богом і каже: «Уступися від нас, ми ж доріг Твоїх знати не хочем! Що таке Всемогутній, що будем служити Йому? І що скористаєм, як будем благодати Його?» (Книга Йова 21:14–15).

Ось так людина втратила первісну божественну мету свого життя. Якби Бог вирішив залишити людину у відчуженні й у всіх її нещастях, які неминуче настали б за цим, жоден

ангел у небі не міг би звинуватити Його в несправедливості чи відсутності любові. Він уже, немов зливу, вилив на людину Свою любов, але людина відкинула її. Та любов Бога була настільки глибокою, що, незважаючи на ганебний учинок Свого творіння, Він створив план його викуплення. Він вдруге з любов'ю простягнув людині Свою руку.

Щоб створити людину, Богові було достатньо лише сказати слово, і все сталося. Однак щоб викупити її, Йому довелося пролити кров. І Він зробив це через Свого Сина, Ісуса Христа, якого Він послав, щоб зайняти наше місце на хресті й померти за наш, учинений саме нами, гріх. Викуплення, проте, не було планом, вигаданим Богом в останню хвилину, щоб знайти вихід із несподіваної надзвичайної ситуації. Щойно гріх увійшов до саду, як Бог розповів про Того, Хто повинен буде прийти і «стерти голову змія» (сатани). У процесі Він буде ужалений у п'яту (Книга Буття 3:15), але здолає усю шкоду, завдану гріхом і сатаною.

У такий спосіб Бог відкрив людству, що сумний плин подій не заскочив Його зненацька і що вже існував Той, Чие призначення — змінити ситуацію. Писання називає Його «Агнцем, заколеним від закладин світу» (Книга Об'явлення 13:8). І все це було зроблено з однією метою — повернути нас, гріховних, гордих та непокірних людей, до того початкового спілкування з Богом; відновити покірність і богоцентричність, утрачену під час гріхопадіння. Тепер Він знову може насолоджуватися стосунками з нами, а ми — із Ним.

Єдиною причиною нашого створення, а пізніше й викуплення для Бога були стосунки з нами. Конструктор літака, проектуючи літальний апарат, який повинен підійматися на певну висоту, докладе всіх зусиль, щоб цей

літак був придатний для мети, із якою він його спроектував. Бог також докладає всіх зусиль, щоб повернути нас до мети, для якої ми створені, — до Себе.

Щоб розпочати цей процес, із нашого боку мав відбутися акт покаяння, оскільки єдиними воротами на шляху до спілкування з Богом є наше звернення до Нього. Коли ж ми станемо на цей шлях, тоді Бог зможе розпочати працювати над нашою егоцентричною волею. Хоча цей процес і болісний для нашого роздубованого та запаленого еґо, його мета — зробити нас покірними та богоцентричними. Якщо ми відмовляємося шукати Його і прагнути Його, Йому часто доводиться допускати в нашому житті горе, страждання, випробування, погане здоров'я, розбиті плани та невдачі, оскільки свою потребу в Ньому ми, на жаль, краще усвідомлюємо в часи смутку. Однак характер таких страждань ніколи не є каральним, він — лише цілющий. Любов упокорює нас і наближає до покаяння і до Бога.

* * * * *

У світлі сказаного вище ми бачимо, наскільки цілі, які ми ставимо перед собою (такі як: служіння, чи інша діяльність для Бога, чи прагнення особливих внутрішніх переживань), не відповідають великій меті, яку для нас визначив Бог.

Зосередження уваги на служінні та іншій християнській діяльності часто заважає нам досягти справжньої мети, якою є Сам Бог. На перший погляд, те, що людина присвятила своє життя служінню Богові, здається героїчним. Ми думаємо, що служіння такої людини має більшу вагу для Бога, ніж стосунки з Ним та прагнення пізнавати Його. Служіння здається таким безкорисливим, тоді як наше зосередження на

пізнанні Бога здається егоїстичним та егоцентричним. Однак насправді все навпаки. Бога більше засмучує байдужість нашого серця до Нього, наша гордість і невпокореність, аніж відсутність грандіозного служіння.

Християнське служіння само собою часто залишає нашу егоцентричну природу неушкодженою й невразливою. Тому навряд чи існує церква, місіонерська організація або християнський комітет, які здійснюють якесь служіння і в яких у стосунках між його членами немає невирішених питань, що впродовж тривалого часу непокоять їхні серця, а також гальмують діяльність тих організацій.

Християнське служіння часто дає нам пріоритетне та шановане положення, якого ми не могли б домогтися у світі. Через це ми нерідко стаємо гордими, амбітними та егоїстичними. А працюючи з іншими, такими ж як і ми людьми, ми неминуче демонструємо цей, прихований у наших серцях, гріх. Обурення, відчуженість, критика, заздрість і відчай виливаються з наших сердець. Ми обманюємо себе, що служимо для Бога. Але коли дії інших, обставини або погане здоров'я роблять продовження нашого служіння неможливим, це викликає у нас обурення або страх, що для Нього було мало нашого служіння, що ми мали б працювати ще більш старанно, ще більш наполегливо!

Чинячи так, ми намагаємося дати собі та іншим відповідь, якої насправді самі не знайшли. Трагедія полягає в тому, що велика частина тих, хто несе духовну працю у всесвітній мережі християнських організацій, служіння яких спрямоване на те, щоб дати відповіді на потреби людей і їхні проблеми, самі часто не мають цих відповідей або ж не практикують їх у власному житті. Нам необхідно залишити прагнення охопити

все більші сфери християнського служіння і зосередитися на тому, щоб самим побачити Бога й жити у близьких стосунках із Ним. Тоді, навіть якщо ми опинимось у незалюдненому куточку земної кулі, світ сам постукає до нас у двері, щоб дістати таку потрібну йому відповідь. Тоді наше служіння неспасенним стане безпосереднім наслідком нашого бачення Бога.

Це не означає, що Бог не хоче, щоб ми активно займалися служінням Йому. Він хоче цього, однак Його мета часто інакша, як ми її собі уявляємо. Наше служіння, на Його думку, повинно бути гончарним колесом, на якому Він формуватиме нас, а не інструментом досягнення видимих цілей, на які ми налаштовуємо наші серця. Він бачить у нас колючку, яка постійно ранив навколишніх. Він бачить у наших серцях мотиви самоствердження та гордості. Тому Він дозволяє прийти в наше життя і працювати поряд із нами тим, хто стиратиме ту колючку й згладжуватиме її. Або Він дозволяє комусь перешкоджати чи заважати нашим планам. Якщо служіння є для нас самоціллю, ми пручатимемось і відбиватимемось або відійдемо й розпочнемо самостійну роботу. Зрештою, ми станемо ще більш егоцентричними, ніж були. Але якщо ми впокоримося перед подіями, які допустив Бог, і розкаємося у своїх гріховних думках та вчинках, то ситуація дасть нам ще більшої Його благодаті і сили й навчить задовольняти свої серця лише Ним Самим.

Так само: надмірне прагнення до внутрішніх духовних переживань може перешкоджати нам знайти свою справжню мету. Коли ми відвертаємо увагу від мети свого життя й починаємо шукати чогось для себе, ми схильні занадто зосереджуватися на своєму особистому досвіді або його відсутності. Це породжує таке сумне явище, як вічноголодні та невдоволені християни, які живуть у постійному пошуку

проповідників, що «володіють таємницею», які їздять із конференції на конференцію, намагаючись відшукати нові формули отримання благословення, нові переживання і часто впадають у відчай або в гордість — залежно від того, отримують вони бажане чи ні. Усе це робить християнина егоцентричним, зайнятим собою та своїми власними переживаннями чи досягненнями. Така поведінка може спричинити значні душевні муки, що виникають унаслідок плутанини багатьох учень і зміщення акцентів на різноманітні доктрини. Незважаючи на це, Той, Хто єдиний може задовольнити наші серця, завжди поруч із нами, прагне, щоб ми знали про це, любили Його та довіряли Йому.

* * * * *

Отож у цьому й полягає мета життя — бачити Бога й дозволяти Йому повернути нас до покори Йому. Іноді ми хочемо, щоб Бог задовольнився якоюсь меншою метою. Як сказав К.С.Льюїс, «природно бажати, щоб Бог мав на меті для нас менш славу і менш подвижницьку долю. Цей тягар слави не лише не заслужений нами, але також, окрім рідкісних моментів благодаті, не є бажаний» (Клайв Льюїс «Проблема болю»).

Ми не повинні повставати проти цієї високої мети. Глина не сперечається з гончарем. Вона знає, що гончар має повне право надати їй будь-якої форми, якої Він забажає. Наш найбільший успіх досягається лише шляхом піддатливості й упокорення. Кажуть, що в кожному людському серці є порожнина у формі Бога. Правдою є і те, що в Божому серці є порожнина у формі людини. Саме тому Бог так палко прагне спілкування з нами і переслідує нас так нестримно; і саме тому земні задоволення і надбання, і навіть служіння Богу, не можуть задовольнити наші серця. Лише Сам Бог може заповнити цю порожнину

у формі Бога в серці людини. Упокорившись, ми зможемо по-новому поглянути на життя. Ми матимемо нову жагу й силу до життя, навіть потрапивши в надзвичайно посушливу місцевість, щойно акцент переміститься з «робити» на «бути». Ситуація може не змінитися, однак змінимося ми самі.

Коли спілкування з Богом стає нашим найбільшим прагненням, ми можемо мати спільність з Богом на кухні, під час хвороби, під час будь-яких випробувань й у найскладнішому становищі. Незалежно від того, що спіткало нас на шляху, найважчі випробування потрібно долати для Бога й заради Його слави. Тоді зникнуть колишні помилкові прагнення, залежність та розчарування. Ми будемо в мирі з нашим Богом і самим собою.

*Я знаю, що не можу сказати Йому «ні».
Я роблю те, що невпинно йду до мого Господа.
Боже мій, Ти — моя слава з дня на день,
і в цій славі — моя велика нагорода.*

Р О З Д І Л 2

Бачити

Бачити Бога в особі Ісуса Христа

Цілком можливо, що попередній розділ залишив нас розчарованими. Ми ніби згодні з аргументом, що нашою метою повинен бути Сам Бог, однак іноді Господь здається таким далеким та непізнаним.

Це правда: Бог непізнаний, якщо тільки Він не відкриє нам Себе так, щоб ми могли Його пізнати. Людям, які намагалися пізнати Його поза Його одкровенням, довелося пережити розпач Йова: «О, якби то я знав, де Його я знайду, то прийшов би до місця Його пробування!» (Книга Йова 23:3). Навіть чудеса творіння адекватно не відкривають нам Бога. Як визнав Йов: «Таж це все самі кінці дороги Його, бо ми тільки слабке шепотіння чували про Нього» (Книга Йова 26:14). Покладаючись на себе, людина найчастіше приходиться до помилкового розуміння Бога — розуміння, яке призводить лише до страху та гніту. Це відштовхує людину від Нього, а не притягує її.

Однак є й хороша новина. Важливий для християнства факт полягає у тому, що Бог дав людині повне й остаточне

Одкровення про Себе. Це одкровення зробило Його зрозумілим, доступним і бажаним найнездогадливішим і найстражденнішим із нас. Він відкрив Себе у Своєму Синові, Господі Ісусі, Хто упокорився, прийнявши людську подобу, й омив наші гріхи. Завершивши Свою місію, тепер Він сидить по правицю Бога у Його величному Царстві.

Над цим непростим завданням — пізнати Бога — билися й самі учні. Колись один із них сказав Господу Ісусові: «Господи, покажи нам Отця, і вистачить нам!» У відповідь Ісус виголосив приголомшливі слова: «Хто бачив Мене, той бачив Отця» (Євангеліє від Івана 14:9). Пізніше в Новому Завіті Павло говорить: «Він є образ невидимого Бога» (Послання до колосян 1:15). А до коринтян він сказав: «Бо Бог, що звелів був світлу засяяти з темряви, у серцях наших засяяв, щоб просвітити нам знання слави Божої в Особі Христовій» (2 Послання до коринтян 4:6).

Світло — невидиме, якщо воно не освітлює якийсь об'єкт. Якщо ми думаємо, що бачимо сонячний промінь, це не так. Насправді ми бачимо в повітрі частинки, які відбивають світло й, отже, виявляють його присутність. Незважаючи на те, що Бог є світлом (1 Послання Івана 1:5), Він — невидимий і непізнаваний, якщо Він не освітлює певний об'єкт, який і виявляє Його. Об'єкт, на який Він світить, — це лице Ісуса Христа. Коли ми дивимось на це лице, наші серця віддзеркалюють частину світла пізнання Божої слави, світла, яке ми не можемо побачити ніде більше.

В інших віршах Нового Завіту є три чудові ілюстрації того, яким способом Господь Ісус є одкровенням Отця. В одному випадку Його названо «Словом» (Євангеліє від Івана 1:1), оскільки слово — це вираження думки. В іншому Його названо

«образом істоти Його» (Послання до євреїв 1:3). Відтиск гумового штампа — точне відображення самого гумового штампа. У тому ж вірші Його названо «сяєвом слави Його», адже помітним сонце робить яскравість його променів. Так само, як слово є дитиною думки, відтиск гумового штампа — дитиною гумового штампа, а промені — дітьми сонця, так Ісус є Сином Божим. Він рівний Богові й самодостатній. Він являє нам Свого Отця, щоб ми могли Його пізнати. Він був частиною Трійці не лише після втілення, а ще до початку часу і продовжуватиме бути в Ній після його закінчення.

*Ти є вічним Словом, Єдиним Сином Батька.
 Бог могутньо явив Улюбленого, Небесного.
 Через Тебе ідеально сяє слава Отця;
 Ти — повне Божество, Вічний і Святий.
 Справжній образ Безконечного,
 Чия сутність незбагненна і, водночас, очевидна.
 Яскравість нерукотворного світла відкриває Боже
 серце.*

Ніде ми так повно не можемо побачити Бога, як в особі Ісуса Христа.

У біографії Мартіна Лютера д'Обіне описує прагнення видатного реформатора пізнати Бога, пояснюючи, що Лютер «хотів проникнути в таїнство Ради Божої, розкрити Його таємниці, побачити невидиме і зрозуміти незрозуміле». Ступіць коригує його, порадивши не очікувати зрозуміти неосягненого Бога, а задовольнитися тим, що Він явив нам в Ісусі Христі. У Ньому, як сказав Бог, «ви побачите, Хто Я є і чого Я очікую. Ніде більше ні на землі, ні на небесах ви цього не побачите».

* * * * *

Що ж саме ми бачимо, коли дивимося на лице Ісуса Христа? У вірші, який ми розглянемо (2 Послання до коринтян 4:6), написано, що ми бачимо не лише «світло, що засяяло з темряви, щоб просвітити нас», але і «знання *слави* Божої в Особі Христовій». У Ньому нам відкрився не тільки Бог, але і Його слава. Це дає нам нове розуміння того, що робить Бога славним, і усвідомлення цього стає для нас відкриттям, і дивує, і до болю вражає. Це тому, що лице, яке розкриває славу Божу, — це не привабливе лице; це лице, на яке плювали і яке спотворила людська злоба. Пророче слово Ісаї говорить про Нього: «...то був змінений образ Його, що й не був людиною, а вигляд Його, що й не був сином людським!» (Книга пророка Ісаї 52:14). Інакше кажучи, Його образ було настільки спотворено, що він уже не був людським. Але, як можете заперечити ви, це не видовище слави, а сорому й ганьби!

Однак усе ж це слава, оскільки Бог вважає це славою, а Боже уявлення слави не збігається з нашим. Ми часто припускаємося помилки, вважаючи, що Бог «такий самий, як ми» (Книга Псалмів 48:21) і Його слава складається із тих самих складових, що й слава людини, лише у Бога її більше. Здебільшого людська слава полягає у здатності людини підносити себе й принижувати інших. «Саме у цьому слава, у цьому сила!» — говорить світ. Однак, «вмираючи, не забере вона всього, її слава не піде за нею!» (Книга Псалмів 48:18). Як часто ми ждали слави, пошани і влади, які б давали нам можливість примушувати людей робити те, що ми бажаємо! Слава в очах людини — це завжди те, що її підносить.

В Ісусі, однак, ми спостерігаємо справжнє Боже бачення слави. Воно протилежне до людського розуміння слави і полягає не в Його здатності підносити Себе й принижувати

людину, а в бажанні впокорити Себе заради людини. Воно — не в могутньому прояві сили, здатної знищити тих, хто противиться Йому, а у приховуванні тієї сили та вияві благодаті до тих, хто її не вартий, коли вони звертаються до Нього в покаянні. Колись Мойсей благав: «Покажи мені славу Свою!» І Бог відповів: «Я переведу все добро [доброту] Своє перед тобою» (Книга Вихід 33:18–19). Він не сказав: «Я покажу всю Свою силу, велич Свою, святість Моя пройде перед тобою», але «Я проведу всю *доброту* Свою перед слабкими, грішними і тими, хто не заслуговує на це».

Явивши Свою доброту (тобто благодать, як це називається в Новому Завіті), Він явив Свою славу. Його благодать — це Його слава (Послання до ефесян 1:6). Саме це змушує ангелів ховати свої обличчя і вклонятися у благоговінні перед Богом. Саме цю славу ми бачимо в образі Ісуса і ніде більше. У Ньому найдосконаліше відображено сяйво Отця.

Такою є слава з точки зору Спасителя. Колись Він сказав: «Надійшла година, щоб Син Людський прославивсь» (Євангеліє від Івана 12:23). Через кілька віршів Він говорить про годину, коли Він «буде піднесений» і до Себе всіх людей «притягне» (Євангеліє від Івана 12:32). Скільки разів Він повторював: «Моя година ще не настала». Тепер же проголосив: «Моя година надійшла!» Тут нам, напевно, хотілося б вигукнути: «Ніколи не була година слави та виправдання більш заслуженою, ніж у Його випадку, бо ніхто не був більш терплячим, аніж Він!» І як ми дивуємося, чуючи ці Його слова не коли Він сходить на престол, а коли Його розпинають на дереві під час публічного сороміцького видовища! І все заради непокірної людини, щоб спасти її від страждань — наслідку її власного гріха! «Це, — каже Ісус, — година Моєї слави, бо це час Моєї благодаті, дарованої грішникам». Тепер в Ісусі ми бачимо, що найвища

слава Божа полягає в тому, що Він дарує нам глибоке щастя. Дивовижний Бог!

Наскільки відрізняється ця картина від картини, яку малює нам наша заплямована совість! Вона змушує нас ховатися від Нього, ніби Він — Бог із величезною палицею! Тож не дивно, що Він говорить: «Я, як буду піднесений із землі, [виявляючи славу Божу в благодаті] то до Себе Я всіх притягну» (Євангеліє від Івана 12:32). Це одкровення Бога, що робить Його не лише зрозумілим, але й нескінченно жаданим.

Отож нам не має потреби шукати Бога десь далі, поза лицем Ісуса Христа, щоб побачити Його і пізнати, яким Він є насправді.

«У Христі я бачу сяєво Божества!»

Як добре, що Бог спростив наш пошук! Нам не треба бути філософами, теологами або ще якимись ученими. Нам не потрібно — ні, ми не повинні — шукати далі. Усе, що нам слід знати про Отця, було відкрито в Господі Ісусі з такою простотою, яку може зрозуміти навіть дитина. Це настільки просто, що якщо ми не станемо як маленькі діти, то не зрозуміємо, оскільки на заваді нам так часто стає наш інтелект.

Стогін, що повинен вириватись із наших грудей, — це вигук, звернений греками до Пилипа: «Ми хочемо, пане, побачити Ісуса!» Адже, коли ми бачимо Його, ми бачимо все, і це задовольняє всі потреби наших сердець.

* * * * *

Тепер нам слід запитати себе, що насправді означає «бачити Ісуса». Спочатку нам варто розглянути значення цього слова.

Бачити Ісуса не означає, що ми маємо прагнути побачити Його якимось містичним способом або жадати, щоб Він з'явився нам у видінні. Дехто, коли його запитують, чи бачить він Ісуса, відповідає: «Так, я завжди намагаюся малювати Його образ у своїй уяві». Декому дано бачити Ісуса у видінні, але цього не слід прагнути, ані пишатися цим. Павло говорить про це у 2 Посланні до коринтян, 12:1–5. Факт видіння не обов'язково означає, що ми знаємо Господа Ісуса глибше, ніж хтось інший; іноді це може навіть стати перешкодою для нашого прагнення пізнавати Його.

Окрім цього, ми не повинні вважати, що нам треба глибоке знання про Христа і Його любов. І, хоча ми багато не набудемо без терпіння й щоденних роздумів над Писанням, саме собою вивчення Біблії може мати суто формальний характер і не обов'язково означатиме, що той, хто її вивчає, отримує насолоду, адже воно відкриває перед ним образ Господа Ісуса, що трансформує нас.

Побачити Ісуса означає сприймати Його як *Того, Хто забезпечує наші найнагальніші потреби*, а також із вірою покладатися на Нього. Господа Ісуса завжди добре видно через призму наших потреб. У Святому Письмі Його показано нам не для академічного споглядання та детального розглядання, а для забезпечення наших найглибших потреб — потреб грішних та слабких людей. Тому першими кроками у намаганні побачити Ісуса є наше визнання цієї потреби та нашої гріховності. А там, де є це визнання, Святий Дух із радістю готовий показати нашим серцям Господа Ісуса. Загалом Він розкривається через Писання, однак часто виявляється й

іншими способами, зокрема й через свідчення інших людей, через слова гімну або в інший спосіб, обраний Святим Духом для того, щоб звернутися до наших душ. І тоді, коли душа вірою приймає те, що відкриває їй Святий Дух про Ісуса, усі непотрібні бажання, переживання, наше усвідомлення провини, страх і скорбота зникають, і «наші уста тоді повні веселощів, а язик наш співання!» (Псалом 125:2).

Р О З Д І Л 3

Бачити

Бачити Ісуса — усе, що нам потрібно

Однією з найбільш драматичних заяв, зроблених Ісусом стосовно Його рівності з Отцем, була: «Поправді, поправді кажу вам: Перш, ніж був Авраам, Я є» (Євангеліє від Івана 8:58). Ця заява відразу ж привертає нашу увагу надзвичайною свободою у використанні граматики. Якби Господь Ісус просто хотів повідомити про Своє попереднє існування, Він, безсумнівно, сказав би: «Перш, ніж був Авраам, Я був». Але замість цього Він каже: «Перш, ніж був Авраам, Я є».

Безперечно, Ісус повертає нас до того дня, коли Мойсей, вклоняючись Господу перед неопалимою купиною, запитав про ім'я Бога, Який посилає його до Ізраїлевих синів. Відповідь Бога була: «Я Той, що є». І додав: «Отак скажеш Ізраїлевим синам: Суций послав мене до вас». І сказав іще Бог до Мойсея: «Отак скажи Ізраїлевим синам: Господь, Бог батьків ваших, Бог Авраама, Бог Ісака й Бог Якова послав мене до вас. А оце Ім'я Моє навіки, і це пам'ять про Мене з роду в рід» (Книга Вихід 3:14–15). Згодом Бог відкрився в імені Єгова, що походить від того ж єврейського кореня, що і «є», і має таке ж значення.

Отож, роблячи таку заяву перед юдеями, Господь Ісус сміливо стверджував, що Він — величний «Я є» зі Старого Завіту, якого всі вони знали як Бога завіту своїх батьків. Він пішов ще далі, попереджаючи, що їхня власна вічна доля залежить від того, чи приймають вони Його як такого. Він сказав їм: «Коли не ввіруєте, що то Я, то помрете в своїх гріхах» (Євангеліє від Івана 8:24)¹.

Це величне ім'я «Єгова», тобто «Я є», яким Ісус назвав Себе, має два значення. По-перше, воно означає, що Він «завжди присутній», Той, Хто існує поза часом. Для Нього немає минулого й майбутнього; для Нього усе — теперішнє. Очевидно, що таке значення і відповідає тому дивному використанню часів [дієслова. — *Прим. ред.*] у заяві «Перш, ніж був Авраам, Я є». І такою, безумовно, є для Нього вічність: не просто тривалим часом, а зовсім іншим виміром — Його Царством, де все є одним славним теперішнім. Саме з цієї причини у французькій Біблії ім'я Єгова завжди перекладене як L'Eternel, тобто «Вічний».

Відношення Вічного до нас з точки зору часу можна проілюструвати як відношення читача до послідовності описаних у книзі подій. Після того, як ми перегортаємо сторінку, деякі події відходять у минуле, інші починають розгортатися перед нами, а треті ще поки залишаються у майбутньому. Читаючи книгу, думками читач перебуває в іншому вимірі, в іншому царстві. Незалежно від того, яку сторінку у книзі він розгортає, перед ним виникають події, що відбуваються на цей час, тобто на момент читання ним цієї сторінки. Яку ж картину змальовує нам наш Господь

¹ Слово «Він» виділено курсивом в Авторизованій версії Короля Якова, що означає, що воно відсутнє у грецькому оригіналі й може бути опущено.

Ісус, Вічний, Я є? Для Нього наше життя, наше минуле та майбутнє є теперішнім, наші вчорашні дні, як і завтрашні, усі тепер відкриті перед Ним.

Однак для нас важливим є те, що ім'я Єгова використовується Богом лише в контексті Його стосунків із дітьми Ізраїля, із якими Він уклав завіт. Тоді як для поган Він є справедливим Богом, для Свого обраного народу Він завжди є Єговою². Те, що це Ім'я мало для них особливе значення, стає зрозуміло, коли Бог каже Мойсею: «Я Господь! І являвся Я Авраамові, Ісакові та Яковові Богом Всемогутнім, але Йменням Своїм Господь [ЄГОВА] Я не дався їм пізнати» (Книга Вихід 6:2–3). Цілком очевидно, що це ім'я повинно було передати їм нове й дорогоцінне одкровення. То яке ж це одкровення?

Це особливе одкровення — благодать Божа. «Я є» — це неповне речення. Я є що? Як чудово дізнатися, читаючи Слово Боже, що Він каже: «Я — усе, що потребує Мій народ». Він залишає речення незакінченим, щоб людина могла приносити до Нього свої численні та різноманітні потреби в міру їх виникнення, сама закінчуючи для себе це речення!

Забезпечуючи людські потреби, це величне ім'я Бога нагадує замкнене коло: «Я є Той, Хто Я є». Це означає, що Бог не підвладний нашому повному розумінню. Однак у той момент, коли виявляється людська потреба, Він стає всім,

2 На жаль, в Авторизованій версії Короля Якова замість імені «Єгова» майже завжди вживається слово «Господь», що, безумовно, є наслідком впливу єврейської традиції, де ім'я Єгови вважалося надто священним, щоб його писати. Нам, однак, допомагає те, що слово «ГОСПОДЬ» у цій версії написане великими літерами у тих випадках, коли в оригіналі було написано «Єгова». Те ж саме стосується і написання слова «БОГ». (Подібне написання і в українських перекладах Біблії. — *Прим.ред.*)

що потрібно людині. Нарешті наше речення стає закінченим. Але, що найголовніше, Бог стає відкритим і відомим людині!

Коли нам бракує миру, «Я є ваш мир», — говорить Він. Коли нам не стає сили, «Я є ваша сила». Коли бракує духовного життя — «Я є ваше життя». Коли не вистачає мудрості, — «Я є ваша мудрість» тощо.

А ще ім'я Єгова нагадує незаповнений чек. У вірі ви можете записати туди все, що вам необхідно, і Він стане для вас тим, у чому ви маєте потребу. Більше того, це не ми благаємо Його про привілей отримати цей «чек», а Він Сам наполегливо пропонує нам його. Він спонукає нас прийняти його. «Не просили ви досі нічого в Ім'я Моє. Просіть і отримаєте, щоб повна була ваша радість» (Євангеліє від Івана 16:24). Так само, як вода шукає глибини, щоб її заповнити, так Єгова завжди шукає людську потребу, щоб задовольнити її. Де є потреба, там є Бог. Де є скорбота, страждання, нещастя, плутанина, безглуздість, пригніченість, там присутній «Я є», прагнучи перетворити скорботу на блаженство, однак лише за умови, якщо людина дозволить Йому це зробити.

Тому не голодний шукає хліба, а Хліб шукає голодного; не сумний шукає радості, а Радість шукає сумного; не порожнеча шукає повноти, а Повнота прагне до порожнечі. Він не лише забезпечує наші потреби, але й Сам стає забезпеченням наших потреб. Він назавжди залишається «Тим, Кого потребує Його народ».

Будучи тими, на кого зливаються всі Його щедроти, ми маємо запитати себе: яке ми маємо право очікувати від Нього щедрості? Навіть до гріхопадіння людина не мала таких очікувань від Бога. Тим більше людина, яка повстала проти

Його волі й упала і чиї найбільш гострі потреби та страждання є прямим наслідком її власного гріха!

Ось що, друзі, означає благодать — це природа і характер нашого Бога. Благодать, будучи якою вона є, завжди є відгуком на потребу. Для Бога це — не спосіб показати Себе, адже Він — незбагнений «Я той, Хто Я є». Однак, дозволяючи Йому задовольняти наші потреби, ми починаємо бачити, ким Він є насправді. Ось чому суто академічне розуміння Бога ніколи не є способом побачити й пізнати Його. Саме тому, лише приходячи до Нього зі своїми потребами, «ви пізнаєте, що Я — Господь».

У багатьох уривках Старого Завіту ім'я Єгова підбадьорює нас, коли ми маємо в цьому потребу. Час від часу слово Єгова поєднане з якимось іншим словом, щоб утворити Його ім'я, необхідне нам у певній ситуації. В одному з розділів діти Ізраїля мали потребу в прапорі, щоб зібрати свої духовні сили й отримати перемогу над ворогом, коли вони йшли пустелею. Вони побачили, що їхній Бог Єгова є для них саме цим, і після перемоги над Амаликом збудували жертвник, якого назвали на честь свого Бога «Єгова-Ніссі», що означає «Я є ваш прапор» (Книга Вихід 17:15), адже це була Його війна.

В іншому розділі Гедеон боявся за своє життя, коли він віч-на-віч побачив ангела Єгови. Тоді Єгова сказав йому: «Мир тобі, не бійся, не помреш!» Відтак стало зрозуміло, що Єгова несе мир, навіть таким грішникам, як Гедеон. І, щоб ушанувати нове одкровення, він збудував жертвник Єгові й назвав його «Єгова-Шалом», що означає «Я є ваш мир» (Книга Суддів 6:24).

В іншій книзі Єремія говорить про Месію, який мав би прийти: «За днів Його Юда спасеться, Ізраїль же буде безпечний», і

тому ім'я, яким Його назвали: «Єгова-Цидкену», тобто «Я є ваша праведність» (Книга пророка Єремії 23:6). Ізраїль буде врятовано, і він житиме безпечно, бо Єгова стоятиме за нього, відповідаючи на кожне звинувачення проти нього, Сам особисто ставши його поручителем і його праведністю.

У Старому Завіті є сім таких чудових імен Єгови³; Його ім'я «Я є» щоразу ставало для ізраїльського народу саме тим, чого він потребував. Як цікаво досліджувати ці імена! Їх дослідження, однак, виходить за межі цієї невеличкої книги, оскільки наша мета полягає у тому, щоб привернути вашу увагу до найвищого імені Єгови — імені ІСУСА. Ім'я Ісус теж є складеним ім'ям Бога: Єгова-Ісус⁴, що означає «Я є твоє Спасіння».

Якщо Єгова й насправді «Я — те, що тобі потрібно», Він не може не забезпечити нашу, грішників, основну потребу — потребу у спасінні. За свій гріх ми справедливо засуджені Його святим Законом і заслані страждати й потерпати від голоду до «далекої країни». У жодному іншому складному імені Єгови не закладено відповіді на найнагальнішу потребу Його грішних людей. Лише в імені Ісус відображено зобов'язання, яке Єгова бере на Себе: бути тим, чого потребує Його

3 Інші чотири уривки: Книга Буття 22:14 (Єгова-Іре, «Я є Господь, що дає»); Книга Вихід 15:26 (Єгова-Рафа, «Я є Той, Хто лікує»); Книга Псалмів 23 (Єгова-Раах, «Я є ваш пастир»); Книга пророка Єзекіїля 48:35 (Єгова-Шамма, «Я є Той, Хто присутній»). У деяких випадках Авторизована версія Короля Якова не подає ім'я івритом, а лише його переклад.

4 Насправді ім'я «Ісус» — грецька форма єврейського імені «Єгошуа». Перша літера цього імені «Є» — це скорочення імені «Єгова», івритом означає «спасіння». У поєднанні з іншими літерами вона утворює повне ім'я: «Єгова — це спасіння». Єшуа — це подальше скорочення від Єгошуа. Тому Єгошуа, Єшуа та Ісус — це одне й те ж саме ім'я. Перші дві його форми — єврейські, а остання — грецька. Це пояснює, чому в Посланні до євреїв, 4:8, Єшуа називається Ісусом.

народ, перебуваючи у стані гріха, позбавлений виправдання та будь-яких прав.

Звичайно ж, Бог міг попідкуватися про потреби Своїх людей, не посилаючи Ісуса. Він робив це у Старому Завіті і міг продовжувати робити це і в наш час. Однак коли справа дійшла до потреби Його народу у викупленні від *гріха*, виявилось, що без Ісуса не обійтись. Іншого шляху не було. Жодна людина не могла сама заплатити за свій гріх. І Бог не пошкодував Ісуса. Він так полюбив нас, що послав Його, сяйво Своєї слави та образ подоби Своєї, щоб Він пролив кров задля повного й вічного викуплення нас від гріха. Тепер воскреслий Спаситель продовжує бути всім, чого потребує Його народ. І, оскільки ми продовжуємо грішити, ми потребуємо Його аж доти, коли дістанемося до Брами Небесної.

Тепер ми можемо сказати: правда не тільки у тому, що там, де є *потреба*, є Бог, але й що там, де є гріх, є Ісус. Як це чудово! Бог не може мати нічого спільного з людським гріхом, окрім як судити його. Оскільки Бог є тим, ким Він є, Ісус — тим, ким є Він, а благодать — тим, чим є вона, правдиво сказати, що де є гріх, завжди є Христос, Хто прагне простити гріх і відновити всі заподіяні ним збитки. Його не шокують людські невдачі, радше вони Йому знайомі й звичні, Він простягає грішникам руку допомоги, знаючи, що робити з їхнім гріхом, бо Сам Він і Його кров — відповідь на це питання.

Отож щоразу, розмірковуючи про Ісуса, ми маємо пам'ятати про те, що Його прихід на землю був необхідним лише через наш гріх. Від початку до кінця Він є відповіддю на гріх. Бог, Хто дозволив Йому стати відповіддю на наш гріх, зробив Його також відповіддю і на всі інші наші потреби: духовні, моральні та матеріальні, оскільки «як же не дав би Він нам із Ним і

всього?» (Послання до римлян 8:32). Отже, Ісус уособлює всі значення старозавітних імен Єгови, підтверджуючи їх і навіть затьмарюючи їх усі в кінцевому імені, яке Він носить, ІСУС — «Я є ваше спасіння».

Усе це означає, що ми маємо усвідомлювати свою гріховність незалежно від того, у якому віці ми отримали спасіння. І це повинно бути не лише теоретично, але й у Дусі. На наступних сторінках ми знову й знову повертатимемося до цього, бо, якщо ми не усвідомимо своєї гріховності, то не побачимо в Ісусі краси, яка змусить нас прагнути Його (Книга пророка Ісаї 53:2). Адже найважливіша Його цінність для нас — це те, що Він — відповідь на проблему нашого гріха. «Усвідомлення своєї гріховності і є початком спасіння», — сказав святий Августин. А ми можемо додати, що постійно бачити себе грішниками — це продовження спасіння. Африканець, якого Святий Дух осуджував за гріх, коли він уже протягом багатьох років був видатним християнином, свідчив: «Я не бачив Ісуса, аж поки не побачив Його через свої гріхи».

«Ми побачимо Ісуса» — ось наша тема. Бачити Його — це не просто надбати об'єктивне знання про Нього; це — особистий досвід. Бачити Його очима віри — це саме те, що потрібно мені: грішникові, біднякові й слабові. Мені потрібно дозволити Йому бути для мене саме тим, у кому в цю мить я маю найбільшу потребу. Прагнути побачити Його — зовсім не егоїстично. Він відкритий і хоче, щоб ми пізнавали Його, тому що Він є Тим, Хто мені найбільше потрібен у гріховному стані, у якому я перебуваю.

*Ісус Христос для мене є все,
що мені потрібно, усе, що мені потрібно;
Він єдиний — усе, чого я прошу,*

*Він — усе, що мені потрібно:
мудрість, праведність і сила,
святість у годину цю.
Моє спокутування через Нього повне;
Він — усе, що мені потрібно.*

Р О З Д І Л 4

Бачити

Бачити Ісуса як Істину

Ми щойно переконалися, що Ісус Христос є усім, що нам потрібно. То яка ж наша перша й основна потреба? Це знати істину — правду про себе й про Бога. Поки ми її не дізнаємося, ми продовжуватимемо жити у світі ілюзії і слово благодаті не досягне нас. Як і спасіння грішників, відродження християнина не може розпочатися доти, доки істина про самого себе й про Бога осяє наше життя і зруйнує ілюзію, в якій ми живемо. Ми не зможемо побачити милість Бога в особі Ісуса Христа, поки не приймемо істину про себе й не відповімо на кинутий нею виклик.

Слово «істина» має надзвичайно важливе значення, особливо в працях апостола Івана, із яких ми черпаємо думки для цього розділу. Це — одне з ключових слів, використане не менше ніж сорок два рази у його Євангелії і трьох посланнях. Іван протиставляє істину неправді, джерелом якої є диявол. Диявол, каже апостол, «...в правді не встояв, бо правди нема в нім. Як говорить неправду, то говорить зо свого, бо він неправдомовець і батько неправді» (Євангеліє від Івана 8:44). Це визначає для нас сенс цього, так багато

разів використаного Іваном слова. Істина має значення не лише в сенсі християнської доктрини, але й у сенсі чесності та правдивості; одкровення про те, що є правдою.

Одним із найбільших знарядь диявола завжди була пропаганда неправди. Саме у такий спосіб він підштовхує людей до непослуху. Він плів павутину брехні навколо людини в Едемському саду і досі робить це. Він збрехав людині про небезпечність стану її гріховності. «Умерти не вмрете! — нашіптував жінці у відомій усім нам історії з Книги Буття, 3:4. — Усе буде гаразд. Не бійся, ти можеш безкарно їсти плоди цього дерева. Спробуй хоч один». Він також брехав людині про Бога, коли розповідав про причину заборони їсти плоди цього дерева. «Бо відає Бог, що дня того, коли будете з нього ви їсти, ваші очі розкриються, — сказав він у Книзі Буття, 3:5, — і станете ви, немов боги, знаючи добро й зло». Диявол лестив людині й обмовляв Бога. І трагедія полягає у тому, що людина повірила брехні і її вчинок призвів до добре відомих нам трагічних наслідків.

Диявол усе ще плете павутину брехні про нас і нині. Він говорить нам, що ми — хороші люди і віддані Богу християни й що в наших життях усе гаразд. Він говорить, що Бог не такий уже й святий та безкомпромісний і що Він не любить нас і ставиться до нас несправедливо. І трагедія полягає у тому, що ми й досі віримо йому. Унаслідок цього наше бачення спотворюється, і ми бачимо себе не такими, якими є насправді, і живемо в повній ілюзії стосовно себе.

Однак не варто звинувачувати в цьому лише одного диявола. У наших серцях для нього є союзник. У першому розділі Першого послання Івана ми спостерігаємо три етапи формування навколо нас світу ілюзій. Опис першого етапу ми

знаходимо у 6-му вірші: ми «неправду говоримо й правди не чинимо!» Іншими словами, ми намагаємося створити про себе враження, яке не відповідає дійсності. Ми живемо в брехні, навіть якщо насправді прямо не обманюємо. Дехто з нас робить це впродовж багатьох років: грає роль, надягає маску. І не дивно, що «кожен, хто робить лихе, ненавидить світло, і не приходить до світла, щоб не зганено вчинків його» (Євангеліє від Івана 3:20). Як багато чого ми бажаємо приховати!

Наступний етап описано у 8-му вірші: «...себе обманюємо, і немає в нас правди!» Це означає, що ми так довго обманювали себе, що й самі повірили у власну брехню. Ми починаємо обманювати інших, а закінчуємо, обманувши самих себе. Ми починаємо щиро вірити в те, що ми саме такі, за яких себе видаємо. Ми абсолютно впевнені, що «нікому не робимо нічого поганого», що не ревнуємо і не гордимось, як інші, і що ми воістину присвячені Господу люди.

Фарисей, який дякував Богові за те, що він не такий, як інші люди, щиро вірив у те, що говорив. Насправді, однак, він був таким самим корисливим, несправедливим і перелюбником, як і вони, але його обманювало власне серце. Він, так само як і ми, перебував під впливом ілюзій.

Третій етап цього процесу ми бачимо в 10-му вірші, адже «чинимо з Нього неправдомовця». Усе це приводить до того, що, коли Бог звертається до нас, щоб указати нам на наш гріх і відкрити наше справжнє «я», ми заперечуємо: «Ні, Господи!» Ми вважаємо, що Бог припустився помилки, що Він звинувачує не ту людину. Звичайно, усі ми теоретично визнаємо, що ми — грішники, однак коли Бог звертається до нас через Своє Слово або нашого одновірця, щоб показати нам

у конкретних ситуаціях, що наше серце «найлукавіше над все та невігойне» (Книга пророка Єремії 17:9), ми відмовляємося визнати, що істина на Його боці. Отож, стверджуючи, що ми не згрішили, коли Бог говорить протилежне, ми стаємо неправдомовцями. І це — найвищий рівень сліпоті. Коли ми перебуваємо на цьому рівні, Бог не може багато зробити для нас. Ми є чужими не лише Богові, але й самим собі.

Зрозуміло, що ми самі повинні бачити й визнавати свою основну потребу, якщо ми хочемо дізнатися істину такою, якою її бачить Бог.

* * * * *

Саме у цю мить Ісус Христос стає для нас Тим, у Кому ми маємо потребу, говорячи: «Я є Правда» (Євангеліє від Івана 14:6). Це — перше з Його найбільш визначних «Я є». І нашим першим кроком стає бажання дізнатися правду про себе й про Бога, яка відкривається нам в Ісусі Христі.

Важливо розуміти, що Ісус не просто вчить нас істині, як ніби істина — це щось поза Ним Самим. Він Сам є істиною, і бачити Його — означає бачити істину. А де Ісус найкраще виявляється нам як Істина? На голгофському хресті! На хресті ми бачимо всю правду про гріх, людину й Бога, відкрити нам у Ньому.

Сцена, яка розкриває багату й невичерпну милість Бога до людини, також показує і найсуворішу істину про те, якою ця людина є. Якщо з Голгофи виходить благодать, то й істина, оскільки «благодать та правда з'явилася через Ісуса Христа» (Євангеліє від Івана 1:17).

Спробуймо це проілюструвати. Побачивши стурбованість лікаря та радикальні лікувальні заходи, пацієнт вперше дізнається про серйозність своєї хвороби. Саме під час виголошення суворого вироку злочинець усвідомлює, наскільки серйозно закон ставиться до вчиненого ним злочину. Бачачи страждання та скорботу, які зазнає мати через вчинки свого сина, непокірний син починає бачити справжню ницість своєї поведінки.

Отож Ісус говорить із хреста: «Усвідомте повною мірою ганьбу, яку, через вашу гріховність, Мені довелося понести за вас». Якщо в мить, коли Святий прийняв на Себе наші гріхи, Він був осуджений Отцем і приречений на страждання, якою ж мала бути наша гріховність, щоб заслужити такий суворий акт осудження!

У Біблії написано, що Він був створений «в подобі гріховного тіла» (Послання до римлян 8:3), а це означає, що Він був подібний до нас. Однак у той момент, коли Він прийняв цю подобу, Він заголосив: «Боже мій, Боже мій, нащо Ти Мене покинув?» (Євангеліє від Матвія 27:46). Якими ж нас мав би бачити Бог? Звісно, що Бог не відвернувся від Свого Сина, Його божественної подоби, Він відвернувся від Його людської подоби, на яку було покладено наші гріхи, подоби, такої подібної до нас. Те покарання, яке призначено людині, було покладено на Сина Божого, і Йому довелося понести покарання, яке призначалося людині. Саме ми мали б зазнати Божого гніву. Неприкрашена правда полягає в тому, що всі ми, християни і нехристияни, маємо гріховну природу. Де ж іще, як не на хресті, ми можемо побачити оцінку цієї природи, дану Богом? Саме там. І її достатньо, щоб зруйнувати всі наші ілюзії стосовно самих себе.

Однак через Ісуса Христа відкривається не лише правда про нас, але й правда про Бога і Його любов до нас. Коли ми залишаємось наодинці з гріхом, наша обтяжена провиною совість говорить, що Бог налаштований проти нас, що Він — Бог із великою палицею у руці. Ми бачимо Його як Того, Хто встановлює для нас моральні стандарти, більшість із яких неймовірно високі, і тому Він тільки те й робить, що осуджує нас, коли ми припускаємося помилки. Після такого міркування вже ніщо не повертає нас до Бога. Однак хрест Господа Ісуса розвінчує цю неправду й відкриває нам Бога таким, яким Він є насправді. Ми бачимо, що Бог не звинувачує нас у вчинених нами гріхах, як ми думаємо, але замість нас Він поклав їх на Свого Сина. «Бог у Христі примирив світ із Собою Самим, *не зважаючи на їхні провини*, і поклав у нас слово примирення» (2 Послання до коринтян 5:19). Те, що здавалося нам великою палицею, насправді було Його простягнутою з любов'ю рукою, яка запрошувала нас назад до Нього. Бачачи жертву Ісуса Христа за нас, ми усвідомлюємо, що Бог — не проти грішника, навпаки, Він — на його боці; що Він — не ворог, а його друг; що у Христі Він не встановлює жодних недосяжних стандартів, але пропонує прощення, мир і нове життя тим, хто не зміг досягти жодних стандартів. «Закон було дано Мойсеєм, але благодать та істина прийшли від Ісуса Христа» — це один письменник назвав «дивовижною щедрістю хреста». Вона не лише дивує нашу обтяжену провиною совість, а й кличе нас повернутися до Нього щиро і з покаяттям, знаючи, що на нас чекає лише Його милосердя.

* * * * *

Немає кращих ілюстрацій духовної істини, як у Старому Завіті; оповіді про ритуали та історію рясніють такими ілюстраціями,

адже велика частина ритуалів була встановлена саме для ілюстрації істин Нового Завіту.

Одна така старозавітна ілюстрація, використана у Новому Завіті, щоб показати нам Господа Ісуса, є у Посланні до євреїв, 13:11–13. «Бо котрих звірят кров первосвященик уносить до святині за гріхи, тих м'ясо палиться поза табором, тому то Ісус, щоб кров'ю Своєю людей освятити, постраждав поза брамою. Тож виходьмо до Нього поза табір, і наругу Його понесімо...».

Що для єврейських християн, до яких звертався апостол Павло, означало «поза табором»? В уяві вони поверталися у ті дні, коли їхній народ ішов пустелею. Вони уявляли великий, упорядкований табір, у центрі якого стояла священна скинія. Навколо чітко окресленого табору вони могли візуалізувати нічийну землю, відому для всіх як «поза табором», місце, яке асоціюватиметься з певними групами людей.

За межами табору жили чужеземці; ті, хто були «відлучені від громади ізраїльської, і чужі заповітам обітниць» (Послання до ефесян 2:12). Зазвичай таким людям не дозволено було жити в таборі.

Поза межами табору жили й прокажені. Оскільки їхня страшна хвороба була заразною, їх виганяли з табору й позбавляли всіх зручностей життя, доступних для інших.

«Поза табором» також було жахливе місце страти порушників закону та злочинців. Відповідно до закону Мойсея, до смертної кари через побиття камінням засуджували перелюбників, порушників суботи, ідолопоклонників і вбивць. Вирок приводили в дію за межами табору.

Однак найжахливішою характеристикою цього місця було, зі слів апостола, те, що це було місце, де на купах сміття спалювали туші тварин, чиею кров'ю окроплювали в Святому Святих, коли приносили жертву за гріх. Ці туші, на які символічно покладали гріхи ізраїльського народу, спалювали як прокляті за гріх і абсолютно огидні як для Бога, так і для людини. День за днем за межами табору здіймався дим, це місце було затхле від смороду.

Загалом це місце, «поза табором», не було приемним. Воно було призначено для іноземців, прокажених, злочинців і проклятих. Це було місце, якого всі уникали. Проте у Святому Письмі написано, що духовним аналогом цього місця «поза табором» було місце, куди вийшов Господь Ісус із хрестом, щоб освятити людей Своєю власною кров'ю. Місце, де Він був розп'ятий, має назву, таку ж похмуру і сумну, як і асоціації, пов'язані з нею, — «череповище» (Євангеліє від Матвія 27:33). Проте в Євангелії написано, що туди, куди Він пішов, повинні були піти ми, саме тому ми часто говоримо: «Він зайняв моє місце!» Однак, коли ми розуміємо, яке саме місце Він зайняв замість нас, нам стає страшно. І тоді ми усвідомлюємо, як, можливо, ще ніколи не усвідомлювали, яке наше справжнє місце і який наш істинний характер у Божих очах.

Найперше замість нас Він пішов у те місце, де був чужим, навіть для Свого Отця — місце, забуте Богом. Висячи там на хресті, Він вигукнув: «Боже мій, Боже мій, нащо Ти Мене покинув?» Гріх — це дія грішника, який відвертається від Бога, однак у Своему межовому покаранні Бог відвертається від грішника — ось це і є пекло. Місце, де Ісус пішов на хрест, місце, де Бог залишив Його, було «поза табором». Ісус зробив це, тому що замість Нього на хресті мали бути ми. Прокляття, яке Він поніс, мали понести ми. Коли Бог

залишив Його, Він мав залишити нас. Логіка всього цього неспростовна. Якщо в ту мить, коли Ісус зайняв наше місце, Бог залишив Його, якою ж великою мала бути наша провина перед Ним? Як істина з Голгофи освітлює наше жахливе становище перед Богом!

Він зайняв місце, призначене для нас, моральних прокажених, як ніби й Сам був одним із нас. Справді, це впливає з Писання: «...а ми уважали Його за пораненого, ніби Бог Його вдарив поразами й мучив...» (Книга пророка Ісаї 53:4). Єврейські вчені припускають, що слово «вдарив», вжите у цьому вірші, має значення «бути ураженим хворобою». Усюди в Біблії проказа є уособленням гріха. Це захворювання починається майже непомітно з ледь відчутними симптомами, а потім поступово прогресує і закінчується руйнуванням людського тіла, перетворюючи страждальця на жалюгідне видовище для всіх, хто його оточує, перш ніж, нарешті, убити його.

Гріх, у його зародку в нашому житті, може здаватися нам незначним, але у своїй кульмінації він стає очевидним й огидним і спричиняє до вічного відлучення грішника від Бога. Коли ми вживаємо фразу «морально прокажений» стосовно іншої людини, яке презирство вона відображає! І це презирство був готовий понести за нас Господь Ісус. Він упокорив Себе, щоб стати «морально прокаженим», огидним для очей Бога. Чому, запитаєте ви, Він погодився посісти таке принизливе місце? Він зробив це, бо знав, що саме такого місця варті ми, і зайняв його, аби врятувати нас.

Тому Ісус, розп'ятий на хресті поза табором, немов моральний прокажений, є відображенням мого стану. Навіть якби я не знав, яким грішним я є, тепер я можу побачити це,

дивлячись на місце, якого замість мене удостоївся Ісус. Як, так ретельно приховані, нечистота, аморальність і збочення з Божого шляху забруднюють наші життя! Саме на хресті виявляється уся наша гріховність, і туди, замість нас, пішов наш Господь Ісус!

І хоча ми можемо думати, що не є такими грішними, як інші люди, Голгофа виявляє, що у своєму зародку гріх живе в кожному з нас.

Ісус вирушає до духовного аналогу того місця, де каменували злочинців. «Коли б Цей злочинцем не був, — сказали юдеї Пилатові, — ми б Його тобі не видавали» (Євангеліє від Івана 18:30). Ісус не помер у спокої на ліжку; Він помер мученицькою смертю на хресті, і смерть Його була покаранням, позорищем, призначеним лише для злочинців, для грішників. І справді, з обох боків від Нього розпинали злочинців, і всі думали, що Він теж один із них. «Його вважали за пораненого, ніби Бог Його вдарив поразами й мучив» за щось, що Він, імовірно, зробив, і вони «погорджували Ним, Його покинули, ... і від Нього обличчя ховали й не цінували Його...». І дивно те, що Він ніколи «вуст Своїх не відкривав», не суперечив їм і не виправдовувався, як натомість учинили б ми, якби проти нас висунули несправедливі звинувачення.

Утім Він мовчав. Він був готовий дозволити людям думати, що Він і на правду злочинець. Він був готовий «бути порахованим із злочинцями» (Книга пророка Ісаї 53:12) і померти як злочинець, лише щоб мати можливість зайняти це місце замість нас і за нас понести покарання. Відповідно до вчення Біблії, усі ми — злочинці в очах Бога. «Кожен, хто ненавидить брата свого, — каже апостол, — той душегуб» (1 Послання Івана 3:15). Усе, що не відповідає істинній ширій

любові до брата, — це ненависть, а ненависть — це вбивство. І знову ми читаємо: «...кожен, хто на жінку подивиться із пожадливістю, той уже вчинив із нею перелюб у серці своїм» (Євангеліє від Матвія 5:28). Бог говорить, що для Нього наша думка рівносильна вчинку. Але навіть якби у Біблії нічого не було сказано про нас, ми все одно знали б, що наша вина очевидна, побачивши те, що відкрилося нам на Голгофі, де за нас помер Ісус.

Найбільше значення, однак, має те, що Ісуса вивели поза табір так само, як туди виносили для спалення туші проклятих за гріх жертвних тварин. Жодні слова не можуть описати моральних глибин, до яких опустився Ісус, прийнявши замість нас смерть на хресті. Можна не боячись сказати, що Він умирав там, як проклята за гріх жертва, тільки тому, що в очах Бога ми є проклятими за гріх покидьками. І там дим та сморід нашого гріха вийшли з Його благословенного тіла. Ми можемо справляти враження щирих, благочестивих християн, однак перед хрестом ми мусимо визнати, що насправді ми зовсім не такі. На Голгофі з хреста дивиться нам у вічі неприваблива правда, закликаючи відмовитися від гри та масок і прийняти правду.

Це показує нам Голгофа. І це не просто образ того, ким ми були, а того, ким ми і досі є без Нього. Незалежно від того, як довго ми були християнами і наскільки зрілими, на нашу думку, ми стали, нині Голгофа виявляє нам нашу гріховність. Гріх подібний до восьминога. Його щупальця всюди. Він має тисячу життів і тисячу форм і, постійно змінюючи свою форму, вислизає із пасток, розставлених на нього. Якщо ж ми хочемо бачити свій гріх у всіх його формах і проявах і мати силу приборкувати його силою Ісуса, нам необхідно щодня молитися:

*«Допоможи мені бути завжди упокореним перед
Тобою
і дай бачити хрест, на якому Ти помер».*

Бо, тільки дивлячись на нього, ми усвідомлюємо свою, грішників, потребу в Христі.

* * * * *

Якою повинна бути наша відповідь на усвідомлення цієї істини про нас самих і про Бога? Відповідь, якої бажає від нас Бог, дуже відрізняється від тієї, яка є природною для людини. У Євангелії від Івана, 3:20, написано: «Бо кожен, хто робить лихе, ненавидить світло, і не приходять до світла, щоб не зганено вчинків його». Це означає, що коли ми намагаємося приховати гріх, то починаємо уникати світла, тобто всього, що може виявити цей гріх. Далі в Євангелії від Івана, 3:21, сказано: «А хто робить за правдою, той до світла йде, щоб діла його виявились, бо зроблені в Бозі вони».

Здавалося б, протилежністю тому, щоб робити зло, є чинити добре! Однак це не зовсім так. Бог говорить, що світла не боїться той, хто «робить за правдою». Протилежність до того, щоб робити зло, як показує нам Бог, це не чинити добро, а «робити за правдою»; тобто бути чесними щодо нашого зла. По-перше, Він не хоче, щоб ми своїми зусиллями робили добро там, де ми зробили зло, щоб намагалися бути добрими там, де були недобрими, підбадьорювали там, де критикували. Усе це ми могли б зробити без розкаяння, без очищення наших сердець і відновлення в них миру. Бог же прагне істини, тобто щирого розкаяння і сповіді вчинених нами гріхів, що приведе нас до хреста Ісуса та до помилування, а у разі потреби — також за прощенням й до того, кого ми образили. Так ми

отримаємо мир з Богом і з людиною, знову побачимо Ісуса і будемо, як ніколи раніше, триматися за Його звершену спокуту за наші гріхи на хресті. Чесність і щирість, тобто визнання істини щодо наших гріхів, відновить наші стосунки з Богом і з людиною через кров Христа, водночас цього неможливо досягнути, «роблячи добро».

Тож приймімо сьогодні Ісуса як Істину. Почніть із того, на що Він укаже вам. Імовірно, це те, що зараз у ваших думках. Нагородою за вашу покору Божому світлу буде ще більше світла, пролитого на ваші гріхи. Бог не показує нам усі наші гріхи відразу, тому що ми не могли б цього знести. Він робить це поступово, оскільки, коли ми покоряємося кожному наступному променеві істини, це веде до подальших одкровень про нас.

Хрест, який відкриває нам болісну правду про нас самих, також є і ліками від гріха, які допомагають боротися з поставленим нам діагнозом. Знаючи, що існують надійні ліки від певного захворювання, мені не так важко буде перенести, якщо мені його діагностують. Знаючи, що існує джерело, яке омиває мене від гріха й нечистоти, я можу дивитися в очі правді стосовно себе і свого гріха. Чудово те, що, люблячи Господа Ісуса як Істину, ми виявимо, наскільки цінні наші стосунки з Ним. Лише темрява наших оманливих сердець примушує нас боятися Його як Істини. Він хоче, щоб ми не боялися Його, а покірно приймали. Він дав нам Свого Святого Духа, ім'я якого «Дух Істини», щоб «направляти нас на всіляку Істину». Ми можемо сміливо покластися на Нього і сказати: «Господи, покажи мені все, що Ти бачиш, і все, що Ти хочеш, щоб я бачив. Я згоден. Я не захищатимусь і не сперечатимусь. Я прийму все, що Ти покажеш мені».

Р О З Д І Л 5

Бачити

Бачити Ісуса як Двері

Навчившись бачити Господа Ісуса як чудову Істину про себе і свої гріхи, ми готові до наступного погляду на Нього. Святий Дух прагне допомогти засудженому серцю побачити Господа Ісуса як Двері. Бачення себе, яке ми вже маємо, повинно дати нашим засудженим серцям відчуття повного відторгнення від Святого Бога. Якщо ми були такими гріховними весь цей час і сліпими до своїх гріхів, не дивно, що Бог здавався нам таким далеким, а наше християнське служіння таким важким і безплідним. Нам більше немає потреби шукати причини такої ситуації, що панує у наших життях та наших церквах. Душа сама добре бачить, що вона відділена від Бога через свій гріх, і, знаючи свою слабкість, шукає такий шлях до Бога, який слабка людина могла б подолати.

І тут нам на допомогу знову приходить Господь Ісус. Він дає нам Себе як «саме те, що нам потрібно», і являє нам ще одне своє важливе «Я», говорячи: «Я Двері: коли через Мене хто ввійде, спасеться» (Євангеліє від Івана 10:9). Якщо обдуреному необхідно побачити правду, а відділеному — знайти вхід, то їм немає жодної необхідності шукати далі, бо

Ісус — і Істина для обдуреного, і Двері для відділеного. Він — Двері до відродження та всіх благословень, які Бог приготував для християнина, оскільки Він — Двері до спасіння втрачених. Він однаково легко доступний як для найслабших та найбільш схильних до невдач, так і для найбільш благочестивих.

Те, що Господь Ісус сказав, що Він є Двері, означає, що існує стіна, бар'єр, який відділяє нас від Бога. Справді, хто з нас не переконався в цьому? Ця стіна перешкоджала нашим найстараннішим спробам і приносила розчарування. Ми молимося, а там стіна. Ми просимо про допомогу, а там знову стіна. Ми поклоняємося Йому, а там теж стіна. Лише ті, хто ніколи серйозно не намагалися шукати Бога, можуть думати, що цієї стіни не існує.

Біблія розповідає нам про природу цього бар'єру. У ній сказано, що гріх, і тільки гріх, відділяє людину від Бога (Книга пророка Ісаї 59:2). Гріх, притаманний для всіх нас, — це зосередженість на собі та незалежність від Бога. Окрім цього існують ще й численні різноманітні гріховні вчинки, які є наслідком цього. «Ми йшли за бажаннями своїх власних сердець» і «грішили проти Його святих законів». Гріх же завжди буде стіну між нами та Богом.

Однак ця стіна існувала не завжди. Вона виникла лише з першим актом переступу. Щойно згрішивши, людина захотіла сховатися від Бога. Тоді, у Своїй справедливості, Бог поставив херувимів із полум'яними мечами охороняти дорогу до Дерева життя (Книга Буття 3:24). Відтоді всі нащадки Адама родилися по інший бік цього полум'яного меча, у «далекій країні» відділення від Бога, куди пішов перший блудний батько всіх людей. І там люди залишаються, поки не відкриваються їхні духовні очі, щоб побачити єдині Двері, які дав їм Бог.

Одного разу, після євангелізаційної зустрічі, я спілкувався з жінкою, яка сказала мені, що вона вийшла вперед, тому що це зробив її 16-річний син. Я запитав: «А ви самі?» Вона відповіла: «Я завжди була християнкою». Коли вона говорила це, я зрозумів, що вона ніколи не була християнкою. Ніхто не може «завжди бути християнином», людина може лише бути грішником, відділеним від Бога гріхом, доки вона не отримає спасіння через Божу благодать. Адже людська релігійність не здатна дати нам спасіння.

Не думаймо, що ця роздільна сила гріха поширюється лише на тих, хто не знає Христа особисто. Навіть ті з нас, хто увійшов через Двері до Бога, добре знають стіну, яку будує гріх між нашою душею і Богом. І хоч ми повернулися з «далекої країни» первородного гріха, гріх продовжує приходити у наше життя в більш витончених формах, унаслідок чого ми знову опиняємося вже в інших «далеких країнах», менших, однак також реальних: «далекій країні» ревнощів, обурення, самолюбства або компромісу зі світом. І у цій «країні» завжди виникає «сильний голод» (Євангеліє від Луки 15:14), як це сталося і з блудним сином, і ми починаємо усвідомлювати свою потребу в близькості з Богом. Голод, про який ми щойно згадували, — це не голод на хліб, не спрага до води, а голод на те, щоб чути «Господні слова» (Книга пророка Амоса 8:11).

Хто з нас не знає холоду серця до Господа, очевидну відсутність Божих одкровень під час читання Його Слова та численні поразки у різних сферах життя, які очікують на нас тому, що гріх в одній певній сфері приносить розділення між нами і Богом? Я не стверджую, що новонавернена Божа дитина втрачає своє місце у Божій сім'ї через гріх, який вона допустила у своєму житті, однак вона втрачає спільність

зі своїм небесним Батьком, а потім у її серці незмінно починається голод і триває, доки вона не розкається.

Проте в умовах такого голоду християни надто часто сліпі до справжнього гріха чи гріхів, які відокремлюють їх від Бога, і намагаються вирішити проблему лише самого голоду, а не його причини. Вони можуть намагатися більше молитися або ще наполегливіше служити Богові. Або ж «пристати до мешканців тієї країни» (Євангеліє від Луки 15:15), як це зробив блудний син, і вступити в «дружбу зі світом» у надії повернути задоволення у своє, тепер позбавлене радості, серце. Однак такі зусилля марні, і Бог використовує становище цієї людини, щоб показати їй, що вона повинна позбавитися гріха.

На жаль, навіть після того, як людина розпізнає гріхи, які відокремлюють її від Бога, вона часто починає перейматися проблемою того, як більше не грішити, замість того щоб зосередитися на необхідності повернення до Бога, який здатен дати їй мир. Відверто кажучи, тепер занадто пізно роздумувати про те, як більше не грішити. Гріх увійшов у життя і зробив у ньому шкоду. Навіть якщо ми «переможемо» і більше ніколи не чинитимемо цей гріх знову, це ніколи не поверне нам спокою та радості. Істина полягає в тому, що, перебуваючи у тій далекій країні, ми не вживаємо такі слова, як «Ісус задовольняє» і «Він дає перемогу». Усе це та багато іншого чекає на нас лише після нашого повернення в Отчий дім.

Саме тут ми страждаємо через відсутність знання про те, як повернутися; як подолати безліч перешкод, установлених гріхом, і стіну, яка відділяє нас від Бога. Якби ми це знали, ми могли б радіти, оскільки гріх, хоча він і може прийти в наше життя, не зміг би перемогти нас відчаєм та зробити духовно мертвими, бо ми щоразу знали б спосіб повернення

до свободи і радості й могли б користуватися ним так часто, як це необхідно. Усі ми, без сумніву, маємо потребу в тому, щоб побачити Двері.

Саме тут Господь Ісус знов приходить до нас. Допитливому серцю, яке просить Христа вказати йому на Двері, Він говорить: «Якщо ти знав Мене, ти мав би знати і Двері. Той, хто бачив Мене, бачив Двері. Я — Двері. Хто увійде через Мене, буде спасений». Ісус не просто показує нам двері; Він Сам є Дверима. Це великий Божий дар любові до грішного світу, який відвернувся від Нього, — Дверей до спокою та задоволення, які ніколи не зачиняються, якщо лише ми повернемося й побачимо Його, такого близького і доступного. Він — Двері, щоб увійти в які немає потреби в жодній підготовці. Просто, повертаючись до Нього, ми переходимо від одного духовного стану до іншого, бо Він Сам є необхідним нам благословенням і Дверима до нього. Ось *така* ілюстрація до вище сказаного:

*З моєї залежності, скорботи й ночі,
Ісусе, я приходжу! Ісусе, я приходжу!
У Твою свободу, радість й світло,
Ісусе, я приходжу до Тебе!*

Ця ілюстрація пояснює нам основу Євангелії Христової. Євангелія не закликає нас бути як Христос, а радше — увійти *через* Двері, якими є Христос. Нам дано вихід, а не приклад. Знову і знову в посланнях апостола Павла ми знаходимо вислів «у Христі Ісусі, Господі нашім» (Послання до римлян 6:23, тощо). Апостол ніколи не говорить про благословення або добро, яке Бог має для нас, не поспішивши додати «у Христі Ісусі, Господі нашім». І це правильно, адже яка користь від плодового саду або затишного будинку, якщо немає

відчинених воріт або дверей, через які можна потрапити туди? Розчаровані християни часто жаліються: «Добре говорити про чудове життя у спілкуванні з Богом, а як же такий людині, як я, потрапити туди? Я ж доклав так багато зусиль, я так старався!» Ісус радісно відповідає: «Я — спосіб дістатися туди! Я — Двері». Немає благословення, яке Бог має для нас, — чи то спасіння, перемога, спокій у серці або духовне відновлення, — у яке можна увійти будь-яким іншим шляхом, окрім як через Його Сина.

* * * * *

Якщо ми насправду хочемо побачити Господа Ісуса як Двері та отримати Його благословення, існує чотири суттєві речі, які ми маємо усвідомлювати.

По-перше, ми маємо бачити Його як *відчинені* Двері, широко відчинені! Як легко побачити Його як щось інше! Дехто з нас іноді бачить Його як Того, хто встановлює стандарт, окреслює шлях виконання заповідей і осуджує нас, коли ми цього не досягаємо чи не виконуємо. Це робить Його ще одним Мойсеєм, який лише доводить нас до відчаю. І якщо ми взагалі бачимо його як Двері, то лише як зачинені Двері. Але не такий Ісус із небес. «Закон бо через Мойсея був даний, а благодать та правда з'явилися через Ісуса Христа» (Євангеліє від Івана 1:17). Якщо благодать є Божим даром для тих, хто її не заслуговує, це означає, що Він є відчиненими Дверима, через які можуть увійти всі грішники. Година прочинання цих Дверей настала, коли, висячи на хресті, Він урочисто вигукнув: «Звершилось!» — і, голову схиливши, віддав Свого духа...» (Євангеліє від Івана 19:30). Щоб чітко показати, що відбулося на Голгофі, завіса храму, яка століттями символізувала бар'єр між Святим Святих та рештою храму, розірвалася в цю мить

зверху донизу. Отже, роздільний бар'єр гріха між людиною та Богом було зруйновано, а Двері для грішної людини — відчинено. Тепер нам пропонується мати сміливість увійти до Святого Святих завдяки крові Ісуса, новою і живою Дорогою, бо кров Ісуса Христа вичерпує на хресті весь осуд за наш гріх. Бачачи це, навіть засуджені мають сміливість увійти через ці Двері.

Це означає, що між людиною та Богом тепер немає жодних бар'єрів, жодного розділення. А те, що здавалося перешкодами, — холодність нашого серця, наша невірність та інші гріхи — це саме те, що робить нас тими, для кого відчинені ці Двері, за умови, що ми визнаємо свої гріхи. Ми не можемо придушити в собі свої гріхи або перемогти їх, але можемо визнати їх і принести їх до Ісуса. І, коли ми робимо це, виявляється, що у стіні, яка розділяє нас із Богом, є відчинені, завдяки Ісусові, Двері до миру й до спілкування з Богом.

По-друге, ми маємо бачити, що ці Двері відчинено *для всіх*, тобто для *грішників* та невдах, а не лише для тих, хто досяг певних успіхів у християнському благочесті. У новозавітні часи євреям було легко повірити, що язичники теж можуть отримати спасіння, якщо вони проходять ритуал обрізання й дотримуються інших єврейських традицій. Однак вони не могли повірити — і не вірили — у те, що язичники могли дістати спасіння, залишаючись *язичниками* і не ставши юдеями. Це було проблемою, яка заважала Павлові упродовж усіх років його служіння. Він наполягав на тому, що язичники можуть отримати спасіння, будучи язичниками, а грішники — будучи грішниками, і ніщо не може зробити їх прийнятними для Бога, окрім крові Ісуса Христа (Послання до галатів 2:11–16 та ін.). Іншими словами, він наполягав на тому, що Христос був Дверима, відчиненими для всіх. Нам,

християнам, і на думку не повинно спадати не проповідувати Євангелію «чужим», Бог покликав нас благовістити, як це робив і Павло.

Однак коли ми розмірковуємо про свої власні невдачі і молимося про те, щоб Бог використовував нас, коли просимо Бога про відродження, то завищуємо перед собою планку. Ми вважаємо, що духовний невдаха не може бути благословенний, лише найкращий християнин може отримати Боже благословення, і тому намагаємося стати таким своїми силами. Але ми досягаємо успіху лише в тому, щоб підняти планку, а подолати її — ми неспроможні. Насправді ж весь цей час ця планка і відчинені Двері перебувають на доступному для нас рівні, рівні нашого сорому та невдач, і все, що потрібно, щоб увійти, — це готовність визнати, що нашим природним станом є гріховність, і довіритись Ісусові.

Коли ми говоримо про ціну відродження, то повинні бути обережними, адже цю ціну можна настільки збільшити, що зробити його недосяжним для смертних. Ми часто робимо це, можливо, намагаючись виправдати Бога, який поки не послав відродження, якого так потребує Його народ. Однак це неправильно стосовно Бога й жорстоко стосовно Його Церкви. Поза жодним сумнівом, за відродження потрібно заплатити ціну, але ця ціна — не обов'язково безперервні безсонні молитовні ночі або безмірна жертвовність, це — пониження своєї гордості та розкаяння у гріху. Двері відродження, як двері спасіння та Божих благословень, відчинені для кожного.

Прийшовши до Нього в розкаянні, ми дістаємо відродження, оскільки Він Сам є відродженням і доступними для всіх Дверима до Нього. Якщо говорити про масштабне всеохопне відродження, про яке так багато написано і якого нині так

потребує людство, зазначимо лише, що таке відродження завжди починалося ось як: одна людина дозволяла Богові працювати в її серці і свідчила про це тим, хто її оточував. Отож причиною того, що Бог не благословив нас відродженням, як ми цього хотіли, є те, що ми намагалися наблизити його не вірою, а ділами Закону (Послання до римлян 9:32). Ми проминули відчинені для нас Двері. Тож не очікуймо «побачити відродження» в інших, коли не бажаємо відродження власного серця. Прагнімо бути в перших лавах тих, хто визнає свою потребу в цьому. Чи не показовим є те, що людина, яка пережила справжнє відродження, не говорить про відродження, а говорить про Ісуса?

Чудова істина полягає в тому, що Христос є доступним нам, якими б ми не були й де б не перебували. Бог зробив Його доступним для нас, грішників. Послухайте апостола Павла: «А про праведність, що від віри, говорить так: Не кажи в своїм серці: Хто вийде на небо? цебто звести додолу Христа, або: Хто зійде в безодню? цебто вивести з мертвих Христа. Але що каже ще? Близько тебе слово, в устах твоїх і в серці твоїм, цебто слово віри, що його проповідуємо» (Послання до римлян 10:6–8).

Це не справа досягнення висот або намагання заглибити себе у глибини віри власними силами. Кров Христа зробила Його доступним кожному *грішникові*, а також тому, хто невдало намагався стати *святим*, якщо він лише визнає себе грішником. Тому слово, яке необхідне нам, щоб звернутися до Нього, — у нас на вустах і в нашому серці, це просте слово визнання та віри.

Це підводить нас до висновку: ці чудові Двері, що їх відчинено нам на хресті, украй потрібні для нас. Це дуже

низькі Двері, тому нам слід низько в покаянні схилити голови, якщо ми бажаємо увійти в них. Писання знову і знову згадує нам про хворобу (якщо можна так висловитись) «гордої шиї». Це образний спосіб описати самовпевненість і впертість людини, що особливо проявляється в її небажанні визнати свою неправоту. Іноді ви можете відчутти, що ваша шия практично втрачає здатність згинатися у покорі, коли хтось звинувачує або повчає вас! Коли у нас такі шиї і ми відмовляємося визнати свій гріх, ми не можемо увійти в ці Двері. Ми просто впираємося головою в одвірок! Ісус на хресті віддав Своє життя за нас (Євангеліє від Івана 19:30), і нам доведеться низько схилити свої голови у визнанні своїх провин та покаянні за гріх, якщо ми хочемо пізнати силу Його крові, здатної очистити й дати нам мир.

Часто ми ніби каємося перед Богом і навіть просимо пробачення у тих, кого образили, за свої переступи, однак насправді ми себе не осуджуємо. Ми вважаємо, що це лише прикра невдача, помилка, що ми просто піддалися слабкості. Який самообман! Істина ж полягає в тому, що ми діяли згідно зі своїм еством, гріховну природу якого виявляє нам Той, Хто був розіп'ятий за нас на Хресті! Було б добре, якби ми мали покору визнати: «Ось який я насправді!» Голова людини має бути схилена до землі у визнанні того, що ми настільки грішні, що Ісус мав би стати спокутою за нас. Лише тоді ми зможемо пізнати Його як Двері й зайти в них.

Потім ми маємо усвідомити, що ці Двері — це *вузькі* Двері. «Бо тісні ті ворота, і вузька та дорога, що веде до життя...» (Євангеліє від Матвія 7:14). Спочатку дорога на хрест здається широкою, що нібито ми всі можемо йти нею. Однак, коли ми наближаємось до місця покаяння, шлях стає все вужчим. Поруч із нами тут немає місця нікому. Ми не можемо більше

ховатись у натовпі. Ми постаємо перед Тим, хто Сам є Дверима. І тут немає місця навіть для двох. Якщо ви хочете увійти, вам доведеться стояти перед Ним самому. Лише самі ви можете розкаятися у своїх гріхах. Але нам так не хочеться розкаюватися. Диявол розповідає нам, що інші люди навколо нас ще більші грішники, ніж ми самі, і вони мусять розкаятися першими. Такі думки заважають розкаятися нам. Жоден із тих, хто повірив сатані, ще не увійшов у ці Двері! Ви повинні розкаятися і зробити це першим, навіть якби ви були єдиним грішником на світі. Інша людина може не мати рації, але ваша реакція на її неправоту (можливо, відраза, критика чи нещире прощення) також є неправильною, і з Божого погляду це ще більша провина. Бо «люби свого ближнього, як самого себе» — написано в Євангелії від Матвія, 22:37, а така реакція твого серця — це не любов.

Ісус обов'язково виконає Свою роль Спасителя, коли ми прийдемо до Нього, визнаючи свою гріховність. Якщо ж ми не знаходимо в Ньому справжнього Спасителя, який цілковито виводить нас із темряви й поразки до світла й свободи, то це тому, що ми самі не бажаємо впокоритися й визнати себе грішниками.

* * * * *

Тепер ми маємо змогу поглянути на остаточну картину, яку змальовує Господь в Євангелії від Івана, 10, — цього разу це образ не Дверей, а радше того, як ми часто проминаємо ці Двері. Він сказав: «Хто не входить дверима в кошару, але перелазить деінде, той злодій і розбійник» (Євангеліє від Івана 10:1). Перше тлумачення цього образу стосується лжевчителя, який шукає вхід до овець, прикинувшись пастухом, однак робить це лише для самозбагачення та винищення овець.

А ось і друге тлумачення. Уважно розглянувши цей образ, ми бачимо людину, яка старанно і, докладаючи неймовірних зусиль, лізе на стіну, намагаючись потрапити до овець, — і впізнаємо в ній себе. Вона напружено бореться, чіпляється за виступи в стіні, наполегливо лізе вгору, однак щоразу падає на землю і мусить починати сходження спочатку. Після багаторазових невдач вона зневірюється й упадає у відчай, вважаючи, що їй уже ніколи не досягти вершини і не потрапити до овець, хоча весь цей час для неї Двері до цього загону відчинено. Вона або не бачить їх, або не бажає ними скористатися. А можливо, вона не змогла увійти в ці Двері за своїми власними правилами, бо увійти в них можна лише з упокореним серцем — за правилом, встановленим Богом.

Яка наочна картина такої глибокої помилки, якої ми так часто припускаємося собі на горе, бажаючи отримати спасіння, освячення, відродження або якесь інше благословення, якого ми потребуємо! Ми не заходимо через Двері, а прагнемо досягти його якимось іншим шляхом — дорогою самовдосконалення, щоразу починаючи з чистого аркуша, більше часу приділяючи релігійним ритуалам, намагаючись більше свідкувати тощо. Ми бачимо угорі стандарт переможного життя й абсолютно впевнені, що якщо зможемо досягти його тим чи іншим способом, то перебуватимемо в спілкуванні з Богом і сповнимся Його Духом. Однак саме ідея досягнення цього власними зусиллями збиває нас зі шляху. І весь час, коли ми так сильно трудимось, щоб піднятися нагору, Господь Ісус стоїть поряд, доступний нам. Він — Двері, відчинені для нас, і ми могли б швидко увійти в них, якби були готові в покорі схилити голови перед Його хрестом. Усі наші намагання піднятися вгору — це дороги, які, як сказав Бог, не приведуть нас до миру (Послання до ефесян 2:8–9).

Виникає запитання: невже ж неправильно робити те, про що ми щойно говорили? Звичайно ж, ні. Усе це повинно бути важливою складовою життя кожного християнина. Проте все воно втрачає свою вагу, якщо у цю мить Бог хоче бачити в нас розкаяння, а не добрі справи чи наполегливу працю. Невизнаний і несповіданий гріх перекреслює всі наші релігійні справи та духовні досягнення; як написано: «...нащо Мені многота ваших жертв? ...ваші руки наповнені кров'ю...» (Книга пророка Ісаї 1:11, 15). Проте людське серце радше запропонує Богові діла, незалежно від того, чого варто було б їхнє виконання, аніж готовність принизити себе і визнати свій гріх. Ось чому людина завжди схильна йти шляхом праці; вона не хоче схилити голову, щоб увійти в Двері. Саме з цієї причини Бог відкинув спасіння через діла та освячення; адже діла так часто стають заміником розкаяння. «...Бо Ти жертви не прагнеш, а дам цілопалення, то не любе воно Тобі буде. Жертва Богові зламаний дух; серцем зламаним та упокореним Ти не погордуєш, Боже!» (Книга Псалмів 50:18–19), і такий дух завжди знаходить свій шлях через Двері.

Ще одна причина, чому Бог відкидає шлях праці як спосіб отримання благословення, в тому, що він робить непотрібною жертву Христа на хресті (Послання до галатів 5:4). Павло говорить: «Божої благодаті я не відкидаю. Бо коли набувається правда Законом, то надармо Христос був умер!» (Послання до галатів 2:21). Що старанніше та наполегливіше я працюю, несучи своє християнське служіння, і що більше зусиль докладаю, лізучи на високу стіну, то більше я віддаляюсь від Бога, Його благодаті та від Дверей, які відчинено для мене. Я намагаюся заслужити все це власною «праведністю» і не бажаю очищення від гріха дорогоцінною кров'ю Христа.

Це не дасть миру нашим серцям, а лише породить відчай, оскільки нам самим ніколи не досягнути верха стіни. Відчай і тягар зникнуть, а їхнє місце займуть полегшення, радість і хвала Богові, коли ми побачимо Ісуса й звершену Ним роботу на хресті. Ми відмовимося від своїх намагань і схилимося перед любими, пронизаними цвяхами, Його ногами, і за мить вірою отримаємо мир і спокій, якого так довго ждали, і побачимо, як Ісус знімає з нас тягар і дає радість.

Р О З Д І Л 6

Синай

Синай чи Голгофа?

З того, що ми прочитали в попередньому розділі, може здатися, що увійти у Двері, якими є Господь Ісус, просто, однак це зовсім не так. Коли ми переживаємо осуд за гріх і розділення з Богом, а потім намагаємося отримати мир і свободу, диявол докладє максимум зусиль, щоб перешкодити нам у цьому. Тому надзвичайно важливо зупинитися і дати осудженій душі отримати перемогу над проблемами, з якими триває боротьба в її серці й тоді, коли вона намагається підійти до Дверей.

Щоразу, коли до нас приходить усвідомлення гріха, дві особи, дві сили змагаються за те, щоб отримати владу над нашим серцем, — диявол і Святий Дух. З одного боку, диявол прагне взяти нас під свою владу, щоб привести на Синай, де він осудить нас і одягне на нас кайдани. З іншого боку, Святий Дух хоче привести нас і наш гріх на Голгофу й увести в Двері, щоб дати мир та свободу.

Ці два місця, Синай і Голгофа, символізують два завіти: Завіт Закону на горі Синай, «що в рабство народжує» (Посланная до галатів 4:24), і Завіт Благодаті на горі Голгофі,

даний нам і запечатаний смертю нашого Господа Ісуса. Диявол прагне привести нас до одного, а Святий Дух — до іншого. На перший погляд наш вибір може здатися простим і чітким, але на практиці це не так. Диявол часто імітує голос Святого Духа, змушуючи несвідомого християнина думати, що це говорить Бог, який веде його до місця засудження та катування, а тому він слідує за ним.

Гора Синай, звичайно, є історичним місцем, де Бог дав Десять заповідей (Книга Вихід 20). Десять разів Бог виступав із хмари та вогню й щоразу виголошував важливу заповідь, яка до чогось зобов'язувала людину: як треба чинити і як чинити не варто. Там було дано основний Закон завіту, відповідно до якого регулювалися стосунки між людиною та Богом. Простіше кажучи, це було: «роби так і ти житимеш» і «так не роби, бо помреш». Людині легко зрозуміти цей завіт, на який добре відгукується її совість. Він являє собою систему моральних та релігійних стандартів, багато з яких є співзвучними з тими приписами, що їх людина виробила для себе внаслідок різних моральних впливів.

Тож тепер, коли на наше сумління тисне почуття провини, диявол намагається підвести нас до Закону, того, що ми називаємо Синай, щоб звинуватити у недотриманні встановлених для нас стандартів, які ми прийняли, однак яких були неспроможні дотримуватися. Що вищі наші моральні та духовні стандарти, то більше у чому може звинуватити нас диявол. Його справедливо називають тим, «хто братів наших скаржив» (Книга Об'явлення 12:10). Він не лише звинувачує християнина перед Богом, але й примушує його самого страждати від мук сумління. І робить він це, вказуючи йому на все те, реальне або уявне, в чому він не зміг дотриматися закону, виконанню якого себе присвятив, і таким способом

примушує християнина страждати від почуття провини та самоосуду за вчинений ним гріх. Саме це психіатри називають «комплексом провини». На превеликий жаль, із цією проблемою стикаються і чимало «здорових» християн. Джерелом її є диявол, а підставою для його звинувачень є Закон. Це проливає світло на слова Павла: «А сила гріха — то закон» (1 Послання до коринтян 15:56).

Ці звинувачення зазвичай мають для християнина два наслідки, і самі є наслідками, до яких диявол прагне призвести. По-перше, вони викликають у християнина реакцію самовиправдання. У Посланні до римлян, 2:15, ми читаємо: «...їхні думки, що то осуджують, то виправдують одна одну...» Пробачити собі й наполягати на своїй невинності — це природна реакція на звинувачення; саме так диявол і хоче, щоб ми чинили. Своїми звинуваченнями він провокує нас, щоб ми стали перед Богом і виправдовувалися своєю власною праведністю та невинністю. Він знає, і ми також повинні це знати, що у такий спосіб проблему не вирішити. Усе, що Бог пропонує грішникам, доступне за умови, що вони визнають свою гріховність і свій гріх. Отож наші думки крутяться по колу, одна половина звинувачує нас, а інша — виправдовує, а в цей час ми лише все більше віддаляємося від благодаті Бога і Його миру.

Саме до такого ефекту спричинили звинувачення друзями Йова. Стверджуючи, що його випробування є наслідком якогось його неправильного кроку, вони провокували його наполягати на своїй невинності й уважати, що Бог ворогує з ним і є несправедливим до нього. Незважаючи на те, що Йов був праведною людиною, він, однак, мав би впокоритися і визнати себе грішником, щоб повернути мир із Богом.

Другий ефект обвинувачень диявола полягає в тому, що ми стаємо на шлях ще більшої самовіддачі та «сподвижництва». Ошуканець розповідає нам, чого нам бракує, щоб змусити нас покладатися на власні сили. Він звинувачує нас, що ми недостатньо молимося, недостатньо свідкуємо, недостатньо жертвуємо або що ми недостатньо смиренні. І робить він це, щоб змусити нас намагатися досягти близьких стосунків із Богом власними силами. Мета диявола полягає в тому, щоб змусити нас прагнути «заробити», досягти своїми зусиллями, своєю працею, щоб він міг піймати нас у залежність. Він переконує нас намагатися отримати Божі благословення якось інакше, а не через Двері (наприклад, важким, болісним сходженням на високу стіну!). Він робить це, навіть підробляючи голос Бога, оскільки він — «неправдомовець і батько неправді» (Євангеліє від Івана 8:44). Його слова, хоч і схожі на істину і будуються на основі Божого Закону, все ж є лише напівправдою, тож становлять небезпеку для нас.

Так само як диявол прагне «схопитися» за промах, який тягарем лежить на нашій совісті, за нього прагне «схопитися» і Святий Дух. Однак вони діють по-різному! Святий Дух веде нас — і наш гріх разом із нами — на Голгофу, до Ісуса, наших Дверей. Там Він показує нам, що цей гріх, як і багато інших, було передбачено і спокутувано Господом Ісусом через Його смерть на хресті. Незважаючи на те, що говорить нам диявол, усі наші гріхи вже спокутувано Господом Ісусом. Найгірше, що диявол може сказати про нас, не йде у жодне порівняння із глибами гріха та темряви, що огорнули Господа на горі. На хресті засуджена за гріх людина знаходить прощення, очищення та втіху. Той факт, що ми є грішниками, у чому диявол любить нас звинувачувати, є лише напівправдою. Інша половина правди полягає в тому, що Ісус помер за нас і повністю виконав за нас роботу зі спокутування гріха. Це

те, про що диявол ніколи не говорить. Тільки тихий і ніжний Святий Дух говорить нам про це. Справді, Його найбільше захоплення — це «потішити всіх, хто в жалобі» (Книга пророка Ісаї 61:2) і зробити це, дозволяючи нам по-новому поглянути на Ісуса, Його кров і Його заступництво за нас перед Богом.

Це одкровення має для християнина два наслідки. Вони прямо протилежні до наслідків роботи диявола, про яку йшлося раніше. По-перше, християнин визнає свій гріх і жалкує про вчинене. Якщо обвинувачення диявола підштовхували його до того, щоб виправдовувати себе й наполягати на своїй невинності, то благодать Божа, яка з'явилася після подій на Голгофі, спонукає його визнати свій гріх. У такому разі не складно розібратися, що є правдивими звинуваченнями, а що — хибними. І в обох випадках відповідь одна. Вона — у крові Христа. Окрім того, якщо людина вважає себе невинною в чомусь одному, багато в чому іншому вона безнадійно винна. У будь-якому разі немає сенсу намагатися довести свою невинуватість у чомусь одному перед хрестом, де Цілковитоневинний помер за нас як Цілковитовинний. Отже, у людини виробляється таке серце, яке має велику цінність в Божих очах, — серце впокорене й таке, що жалкує про вчинене. У ту мить, коли серце людини стає таким, вона отримує викуплення й на неї зливаються Божі благодать і благословення.

По-друге, бачення Голгофи та усвідомлення її значення спонукають християнина не лише вільно визнавати свій гріх, але і відмовитися від самодіяльності, намагання самотужки досягти праведності. Жоден вірш не описує наш прихід до хреста краще, аніж вірш із Книги пророка Ісаї: «Коли ви навернетесь та спочинете, то врятовані будете» (Книга пророка Ісаї 30:15). У 30-му розділі цієї книги описано скрутний для

Ізраїля час, коли до нього з півночі підступав ворог. Перед цим країна підписувала угоди з іншими народами, зокрема з Єгиптом, до якого відправили послів, щоб просити про допомогу. Ісаїя говорить: «Горе синам неслухняним, говорить Господь, що чинять наради, які не від Мене». Він попереджає, що поміч Єгипта буде «марною та пустою», оскільки причиною проблеми є відхід народу від Господа. Ось чому Бог допустив наступ вавилонських армій — щоб упокорити й привести народ до розкаяння. Він закликає Ізраїль визнати свій гріх і повернутися до Господа.

Ізраїльтяни цілком могли б відповісти: «Повернутися до Господа — це добре, але як це допоможе у такій складній ситуації, як наша, коли нас оточують вороги?» І Ісаїя, безумовно, відповів би: «Це важливо, адже, виправивши своє неприпустиме ставлення до Бога, ви усунете причину всіх ваших нинішніх неприємностей». «Але, — могли б відповісти вони, — що ж нам робити з вавилонськими арміями?» «Якщо ви повернетесь до Господа, — відповів би він, — *то зможете спочити*, бо Бог ніколи не залишить тих, хто, розкаявшись, покладає свою надію на Нього і Його благодать, яка зцілює і відновлює». Ось яке значення мають слова: «Коли ви навернетесь та спочинете, то врятовані будете».

Так само і з нами. Навернувшись, тобто розкаявшись, ми можемо відпочити. І зробити це ми здатні, тому що Ісус звершив Свою роботу на хресті. Ми можемо відпочити, перше, від своєї самоправедності, яка зазнала нищівного удару гріхом (у якому тепер нам доводиться каятися!) як у наших власних очах, так і в очах інших людей. Ми бачимо, що дорогоцінна кров Ісуса передбачила та спокутувала кожен сповіданий нами гріх і пропонує нам зодягнутися у досконалу праведність перед Богом. І тоді ми зможемо спочити, знаючи,

що стали святими перед Богом і людьми. Однак цього не може статися, поки ми демонструємо іншу праведність перед Богом і людьми — самоправедність. У такому разі ми не отримуємо миру Божого! Коли ж ми розкаюємося й упокорюємося, яке полегшення отримуємо від даремних намагань виправдати себе! Ми можемо засвідчити: «Якщо інші люди вважають мене нікчемою, вони мають рацію, але я — нікчема, який отримав мир через кров, пролиту Христом на хресті». Ми навчилися, нарешті, перемагати диявола кров'ю Агнця та словом свого свідчення (Книга Об'явлення 12:11), і тепер наші серця повністю вільні. Ми живемо перед Богом і серед людей зі свідченням:

*Що вину мою прости? —
О, ніщо, лиш кров Ісуса!*

Більше того, повернувшись до Бога у розкаянні, ми можемо відпочити від переживань про наслідки нашого гріха та про ситуацію, до якої вони призвели. До моменту нашого розкаяння ситуація, в яку ми потрапили, — це наша власна «заслуга». Що ми посіяли — те й пожали і тепер повинні виправити свої помилки. Та у мить, коли ми каємося й визнаємо свій гріх, очищувальна кров Ісуса омиває нас перед Богом, приносить Йому задоволення, і Він Сам, заради Христа, розв'язує складну ситуацію. Тепер ми можемо спочити. Спочатку Він дарує розкаяній душі мир завдяки пролитій крові, а потім займається виправленням становища. Як хтось казав: «Бог прощає того, хто вчинив гріх, і розплутує ситуацію, спричинену ним», а точніше, робить із неї основу для нового початку.

Ось таке видіння благодаті було дано Єремії, коли він спостерігав за роботою гончаря (Книга пророка Єремії 18:1–6). Коли гончар побачив, що горщик у його руці був не

таким, яким він хотів бачити його, він міг би викинути його. Замість цього, однак, Він залишив цю глину і «зробив з неї іншу посудину, як сподобалося ганчареві зробити». Бог радий зробити те ж саме і з усіма нами, непридатними посудинами, коли ми щиро впокорюємося й визнаємо себе зіпсутими; незалежно, чи сталося це через складні обставини, чи через стосунки з іншою людиною. А розкайвшись, спочиваючи біля підніжжя хреста і роблячи необхідні для примирення кроки, на які Він направляє нас, ми спостерігаємо за тим, як Він дає нам новий початок і мету. Він перетворює наш хаос на Свій порядок, і нам не залишається нічого іншого, окрім як прославляти Його. Нова мета, визначена Ним для нас, може стосуватися нашої дисципліни, але благодать запевняє, що вона буде одним із невичерпних благ, якими ми щодня користуємося для досягнення цієї мети. Тому ми маємо мир.

Отож благодотворна дія крові Христа поширюється не лише на наш гріх, але й на обставини, які є його наслідком. Усвідомлення сили крові Христа, яка приносить нескінченне полегшення та мир змученій та розкайній душі, спонукає її спочити від тривоги й переконатися в благодаті свого чудового Бога.

* * * * *

Те ж саме стосується і ситуацій, коли йдеться про якості, яких нам бракує у житті. Ми переживаємо почуття провини через те, що нам не стає любові до ближнього, або що в чомусь ми не до кінця довіряємо Богові, або що ми мало молимося. Як ми вже зазначали, диявол хоче звинуватити нас у всьому цьому, щоб спонукати спокутувати провину власними силами. Але Святий Дух приводить нас і наш гріх до Голгофи, закликаючи розкаятися, а потім — спочити.

Як часто, однак, ми інтерпретуємо цей вірш як «самостійно вирішуючи проблеми, будете спасенні». Знаючи, що ми не любимо ближнього як самого себе, ми намагаємося бути більш люблячими. Знаючи, що в нас слабка віра, ми намагаємося глибше вірити. Знаючи, що недостатньо молилися, ми намагаємося присвячувати більше часу молитві. Проблема полягає в тому, що ми намагаємося робити все це власними силами й не дозволяємо Христові звершувати Його роботу. Я знаю (чи маю знати), що в мені (тобто в моїй плоті) нема «нічого доброго», тому можу бути впевненим, що своїми власними зусиллями мені не досягти Божих стандартів.

Коли ми, грішники, вирішуємо «спочити» серед важких обставин, Ісус вливає в наше серце Свою любов до людини, яку ми недолюблювали, Він посилає нас до цієї людини, щоб примирити нас із нею, і дає нам терпіння, якого раніше ми не мали. Коли ми сповідуємо свою неспроможність, Він дає нам «віру в Божого Сина» (Послання до галатів 2:20) і вчить бути відданими Йому кожної хвилини свого життя. Отож замість того, щоб намагатися досягти Царства Божого іншою дорогою, ми входимо в нього через Двері, схиляючись у покорі та розкаянні перед хрестом Ісуса Христа. Відтак ми усвідомлюємо, що «не я, а Христос живе в мені», і ми маємо Його любов, терпіння та перемогу, а не наші власні. Ось чого ми навчаємось із вірша: «Коли ви навернетесь та спочинете, то врятовані будете».

Святого Духа засмучує не те, що ми намагаємося бути кращими, а те, що ми не розкаємося у своїх гріхах. Він хоче, щоб ми не намагалися бути більш люблячими до тієї чи іншої людини, а щоб розкаюлися у тому, що заздрили їй або критикували її. Тоді, коли ви розкаєтесь, Святий Дух дасть

вам мир і спокій біля підніжжя хреста Ісуса, де за гріх було принесено жертву.

Чітко пояснити застосування принципів із вірша: «Коли ви навернетесь та спочинете, то врятовані будете» допоможе ілюстрація. У Східній Африці, яка була визначним центром відродження, настав час духовного холоду, і радісні духовні свідчення, здавалося, зникли у спільноті тих, хто зустрічався для поклоніння. Християни усвідомили це і визнали перед Богом, однак духовний голод тривав. Тоді до них прийшов жити африканський християнин з іншого краю — людина, сповнена віри і бажання служити Богові, яка вважала, що вона «знає відповіді на всі запитання». Він указав їм на їхню холодність і сказав: «Не дивно, що містечко поруч із вашим цілковито язичницьке, а ви нічого не робите, щоб проповідувати там Євангелію!» Він закликав місцевих християн розпочати проведення в сусідньому містечку евангелізаційних заходів.

Однак керівник місцевої церковної громади відповів йому з великою мудрістю: «Ви цілком маєте рацію — ми холодні. Ми визнали це перед Богом і покаялися. Однак ми нічого не збираємося робити, щоб повернути благословення, навіть проповідувати на вулицях сусіднього міста. Розкаявшись, ми, грішники, будемо спочивати, омиті кров'ю Ісуса, доки Бог Сам не захоче знову зустрітися з нами». І скоро Бог знову явив їм Себе, а Святий Дух почав працювати серед них. І кожен міг знову бачити нові Божі благословення у своєму житті й свідкувати про них. Їхні чаші були настільки переповнені, що, коли вони поїхали в сусіднє язичницьке містечко до крамниці, то не могли стриматися, щоб не свідчити про Ісуса тим, кого вони там зустрічали. І незабаром спасіння отримав один чоловік, а за ним другий, а потім третій... І на це місце

злилася Божа благодать! Отже, вони побачили ефективність покаяння та спочинку в Богові, оскільки завдяки цьому у їхні життя повернувся Ісус. Вони були спроможні пройти цей шлях лише тому, що вірили в ефективність звершеної спокутної роботи Ісуса на хресті.

* * * * *

Наскільки відмінно від диявола працює Святий Дух! Диявол звинувачує лише, щоб загнати людину у відчай, рабство та примусити намагатися здобути прощення власними зусиллями, а Святий Дух викриває, щоб принести мир, свободу та спочинок. Справді, саме усвідомлюючи це, ми можемо навчитися розрізняти звинувачення диявола і тихий голос Святого Духа. Якщо звинувачення мають ниючий характер, тобто є безкінечними, неконкретними і загальними, а не чіткими, то ми маємо знати, що це, зазвичай, звинувачення диявола. Якщо ж вони чіткі й конкретні і якщо з нашого боку достатньо лише бути готовими сказати «Так, Господи!» і розкаятися, аби отримати мир і спокій, то ми можемо бути впевненими, що це благодатний голос Святого Духа, і безпечно підкоритися Йому та звернутися до Голгофи.

*Під Законом
що більше зусиль я докладав,
то швидше знемагав.*

*У безнадії я вигукував:
«О жалюгідний я чоловік! Я! Я! Я!»*

*І гріх мій знову мене звинувачував: «Ти! Ти! Ти!»
І порятунку я шукав у розкаянні,
поки плакала душа моя.*

*Тоді настав день, коли боротьба припинилася,
і, тремтячи, біля підніжжя хреста я схилився, де*

Він за мене помер.

Тепер моя душа співала: «Він! Він! Він!»

Р О З Д І Л 7

Бачити

Бачити Ісуса як Дорогу

Сприйняття Господа Ісуса як Дверей починається з початком християнського життя. Двері необхідні людині, коли, засуджена за свій гріх, вона бажає навернутися до Бога й отримати спасіння. До образу Дверей ми вже зверталися у попередньому розділі. Іноді християнин може бути холодним і переможеним гріхом упродовж дуже тривалого часу. Тому і примиритися з Господом, і знову набути життя з надлишком для нього надзвичайно важливо. Принцип дії благодаті, яку він дістає, увійшовши у відчинені Двері, є незмінним: вхід у кожне подальше благословення — лише через розкаяння та віру й тільки «через Христа Ісуса, Господа нашого». Проте, щоб уберегти читача, який читає цей розділ, від плутанини, зазначимо, що ми маємо на увазі як новонаверненого християнина, так і досвідченого християнина, який переживає духовну кризу. Що ж стосується самого християнського життя після входу через Двері, ми говоримо про те, як продовжувати отримувати благодать, доступ до якої ми дістали після навернення.

Що ж міститься за цими Дверима? Писання могло б запропонувати нам двері, що ведуть у будинок або в сад.

Якби це було так, у нас би склалося враження, що спасіння через Господа Ісуса — це статичний досвід отримання миру та святості і що, увійшовши у Двері, ми залишаємося там, далі насолоджуючись отриманим без будь-яких зусиль зі свого боку.

Святе Письмо, однак, пропонує образ Дверей, що ведуть не в дім або сад, а на дорогу. Господь Ісус сказав: «Бо тісні ті ворота, і вузька та дорога, що веде до життя, і мало таких, що знаходять її!» (Євангеліє від Матвія 7:14). Ворота (чи Двері), очевидно, ведуть нас до Дороги — до автомагістралі, що простягається в далечінь життя. Дорога — це те, по чому ми йдемо, тут немає статичності. Наш рух є безперервним, у теперішньому часі. Після однієї миті настає наступна. Подорож цією Дорогою — це крок за кроком, який повторюється знову й знову.

Рух Дорогою — це обраний Богом образ християнського життя у Новому Завіті. У посланнях апостолів достатньо сказано про це, щоб показати нам, що життя з Христом — це постійний рух по Дорозі. І в центрі уваги тут не минуле, але сьогоднішнє; не те, що Христос зробив для мене багато років тому, а те, Ким Він є для мене зараз, у цю мить, і після неї, наступної миті. Цієї миті ми маємо перебувати в мирі з Богом через Нього; і після цієї миті, наступної миті, — у живому спілкуванні з Ним, і так далі кожної миті. Вхід у Двері був надзвичайно важливим, однак зараз ця подія вже в минулому. Ми можемо свідчити про те, що дістали спасіння або благословення, але Бог не хоче, щоб наш шлях із Ним був лише спогадами про це. Він бажає, щоб ми жили з Ним кожної миті в теперішньому часі, де Він буде всім, що нам потрібно.

Виникає запитання, як же йти цією Дорогою, перебуваючи в безперервному спілкуванні з Богом? Як насолоджуватися постійним перебуванням у русі? Зважаючи на гріховні схильності наших сердець і гріх, яким оповито все навколо нас, ми, напевне, відчуваємося так, ніби потрапили до непрохідного болота. На шляху до небес нам доведеться пройти через безліч подібних ситуацій.

І якби наш шлях постійно пролягав через болота, рух ним був би неможливим для людини. Щоб ми могли подорожувати, повинна бути Дорога, автомагістраль. Щоразу, коли уряд якоїсь нерозвиненої країни хоче посприяти її розвитку, передусім у ній прокладають автошляхи. Найкращі автомобілі не мають цінності, якщо навкруги немає доріг, по яких вони могли б їздити. Те ж саме стосується і нашого нового життя. Нам потрібна Дорога через усе і над усім, що робить наше постійне спілкування з Богом неможливим. Нам треба добре прокладена і пряма Дорога, така, що навіть такі слабі та незграбні люди, як я і ви, зможуть рухатися нею в мирі та в безпеці.

І таку Дорогу Бог дав для нас. Той, Хто дав нам Двері, не міг не дати нам і Дороги, яка так нам потрібна, щоб скеровувати нас, коли ми заходимо у Двері.

Коли я відвідую Сполучені Штати, я часто їжджу по велетенських магістралях, зокрема по маршруту Нью-Йорк—Чикаго. На цій 900-кілометровій автомагістралі немає жодного перехрестя або світлофора. Це диво сучасного шляхобудівництва. У місцях, де є болота, дорога проходить над ними; де є гори, через них збудовано тунелі; де є ліси, через них теж прокладено дорожнє полотно; де могутні ріки, їх перетинають мости.

Одного разу, їдучи цієї автомагістраллю, я розглядав місцевість, яку ми проїжджали, і порівнював свій швидкий, легкий та безперешкодний шлях із довгими, складними та небезпечними переїздами у критих возах перших поселенців, які їхали, щоб розпочати нове життя на Середньому Заході. Подорож, що для мене тривала лише кілька годин, займала у них тижні й місяці, адже їм доводилося долати важку, незвідану місцевість, небезпеку, пов'язану з погодою і нападами тварин та вороже налаштованих індіанців. Я такий щасливий, що для мене приготовано автомагістраль! Яка велика різниця!

Так само у Євангелії Бог пропонує «автомагістраль», по якій ми можемо рухатися легко й безпечно, без зусиль долаючи будь-які небезпеки, які без цієї Дороги унеможливили б рух. Ця Дорога передбачена у старозавітному пророцтві, як і всі складові нашого спасіння. Ісаї побачив її у своєму видінні та написав: «І буде там бита дорога та путь, і будуть її називати: дорога свята, не ходитиме нею нечистий, і вона буде належати народові його; не заблудить також нерозумний, як буде тією дорогою йти» (Книга пророка Ісаї 35:8).

Що ж таке ця дана нам Богом Дорога? Це — Сам Господь Ісус. Він сказав: «Я дорога... До Отця не приходять ніхто, якщо не через Мене» (Євангеліє від Івана 14:6). Той, хто сказав: «Я — Двері», тепер каже: «Я — Дорога, яка лежить за Дверима». Двері й Дорога — це одна й та ж сама Благословенна Особа. У Ньому ми отримуємо не лише спасіння, заходячи через Двері, але й постійний оновлюваний досвід звільнення, радості та сили.

Саме так християнське життя розуміли перші християни. У Книзі Дії апостолів послідовники Христа завжди говорять про те, що вони отримали в Господі Ісусі, прийнявши Його

як Дорогу. Понад шість разів у цій новозавітній книзі християнство названо «дорогою» (Книга Дій апостолів 9:2; 19:9, 23; 22:4; 24:14, 22)¹. Справді, у цій книзі воно не має іншої назви. Для них Ісус був не лише Дверима, але і Дорогою, якою вони постійно і з захопленням рухалися.

Без Ісуса Христа грішник натикається на стіну, а святий загрузає у непрохідному болоті. І стіна, і болото символізують одне і те ж — гріх. Саме гріх заважає входу грішника, і саме він перешкоджає подорожі святого. Живучи у світі в оточенні гріха й піддаючись його нападам у власних серцях, як нам сподіватися на ефективне й безперервне спілкування з Богом? Якщо грішник потребує Дверей, то святий Дорогу — автомагістраль, яку приготовано для нього, уздовж якої він може йти спокійно, із радістю та силою, навіть повз болото гріха. Як ми вже зазначали, таким джерелом спокою, радості та сили є Ісус Христос, який також є і Дверима, і Дорогою.

Головне, однак, усвідомлювати, що те, що зробило Його Дверима, робить Його і Дорогою. Не Його життя й не вчення зробило Господа Ісуса Дверима, але Його хрест, Його кров, Його звершена дія нашого викуплення. Ця кров і завершена дія робить Його також і Дорогою. Християнське життя починається з викуплення і підтримується викупленням. Це означає, що Бог передбачає існування гріха, бере його до уваги й покінчує з ним.

Найгірші відкриття, які ми можемо зробити стосовно себе, не заскочать Його зненацька. Відповідь на гріх є завжди. Сама Дорога є відповіддю. Осудженому святому немає необхідності ані сумувати, ані втрачати надію, бо його гріх очищено, а

¹ Переглянута версія ще більш чітко виявляє «Дорогу» у цих віршах, ніж Авторизована версія Короля Якова.

спілкування з Богом буде відновлено у мить визнання й розкаяння. Справді, йому не слід вважати, що через його численні гріхи він збочив із Дороги, якщо він одразу ж визнає їх і розкається, коли на них Бог укаже йому.

Тому ми можемо назвати цей шлях *Дорогою крові*. І справді, в Посланні до євреїв новою і живою дорогою у Святе Святих Божої присутності є кров Ісуса (Послання до євреїв 10:19–22). Тому навіть тим особам, які себе надміру осуджують, Бог пропонує сміливо йти цією Дорогою, оскільки вона прокладена саме для них. Ісаїя пророкує про цю Дорогу, називаючи її «дорогою святою»: «І буде там бита дорога та путь, і будуть її називати: дорога свята, не ходитиме нею нечистий, і вона буде належати народові його; не заблудить також нерозумний, як буде тією дорогою йти. Не буде там лева, і дика звірина не піде на неї, не знайдеться там, а будуть ходити лиш викуплені» (Книга пророка Ісаї 35:8–9). Щоправда, ця назва, «дорога свята», може спочатку налякати, а фраза «не ходитиме нею нечистий», може справити враження, що для нас ходити нею заборонено.

Але кому ж ходити нею? Там не сказано: «ті, хто ніколи не були нечистими», або навіть «ті, хто рідко бувають нечистими», але «викуплені», тобто ті, хто часто чи, принаймні, неодноразово були осквернені гріхом, однак викуплені кров'ю Христа й постійно очищаються — так часто, як це їм необхідно. Це дає людям та й нам самим можливість ходити цією Дорогою щоденно, шохвилинно спілкуватися з Богом, і, коли ми це робимо, тягар гріха з наших душ знімається. Бо «коли ж ходимо в світлі, як Сам Він у світлі, то маємо спільність один із одним, і кров Ісуса Христа, Його Сина, очищує нас від усякого гріха» (1 Послання Івана 1:7).

Цей шлях — не лише Дорога крові, але й *Дорога розкаяння*. Якщо Дверима Ісуса робить Його кров і вона ж робить Його й Дорогою, то кроки розкаяння та віри, якими ми заходили в Двері, повинні бути постійно повторюваними кроками, якими ми крокуємо Дорогою. Немає двох Євангелій, одна — для неспасених, а інша — для спасених. Усім благословенний Господь являє Себе однаково, і відповідь, яку Він очікує від обох, — це розкаяння. І так є завжди, коли ми говоримо про кров Ісуса. Якщо Його кров, із одного боку, змиває з нас гріх, то, з іншого боку, вимагає також, щоб цей гріх був визнаний нами, бо Його кров очищає лише сповіданий гріх.

Коли Господь Ісус сказав: «Я дорога», Він додав: «і правда, і життя». Ці два слова не додають Йому нових характеристик, а лише пояснюють слово «дорога». Він ніби каже: «Я Дорога, Дорога істини та Дорога життя». Це означає, що на цій Дорозі завжди світить світло Істини, постійно виявляючи нам правду про нас і про наш гріх. Наші думки та реакції наших сердець, слова наших вуст та діла наших рук — усе це освічується світлом Істини, і коли вони гріховні, ми зобов'язані погоджуватися у цьому з Богом і розкаюватися. Саме це Іван називає «ходінням у світлі, як Сам Він у світлі». Сказавши «так» Богові у Його світлі, «ми маємо спільність один із одним, і кров Ісуса Христа, Його Сина, очищує нас від усякого гріха». Однак якщо ми відмовляємося сказати «так» і розкаятися, то рух із Ісусом призупиняється. Ми збочуємо з Дороги й опиняємося в темряві, де наступного разу ми вже не помітимо гріха. І дуже скоро, якщо ми лише не повернемося в розкаянні на шлях істини, нас засмокче болото. Слава Богові, що ми завжди можемо повернутися на Дорогу. Прості кроки покаяння та віри в силу крові Господа Ісуса, якими ми вперше зайшли у Двері, потрібно лише повторити, і ми знову повернемося до Нього й на світло. «Коли ми свої гріхи

визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити, та очистити нас від неправди всілякої» (1 Послання Івана 1:9).

Саме це має на увазі Ісаїя, говорячи про *Дорогу святості*. Ми можемо назвати це «святістю Євангелії», основним елементом якої є не те, що ми ніколи не грішимо, а те, що ми грішимо, однак ненавидимо гріх, осуджуємо його та сповідуємо перед Ісусом. Тоді, відповідно до 1 Послання до коринтян, 1:30, Він «став нам... праведністю ж, і освяченням, і відкупленням». Він стає для нас Тим, ким ми самі не можемо бути. Ми отримуємо силу, яка не є нашою власною силою, і святість, яка також не є нашою, а належить Тому, Хто живе в нас. Тому перемога завжди приходиться через розкаяння і в поєднанні з простою довірою Йому — довірою, що Він може бути для нас Тим, Ким обіцяє. Чудово, що ми не мусимо залишатися переможеними довше, ніж доки визнаємо свій гріх і принесемо його в молитві сповіді до ніг Господа Ісуса. Тоді Він не лише очистить і звільнить нас, але й стане нашою перемогою, тому що ми довіряємо Йому. Що ж це, як не постійне відродження? Шлях до Істини є способом життя.

Найважливіше, що цією Дорогою ми *їдемо поруч із Самим Ісусом*. Центральне пророцтво Ісаї, що стосується цієї Дороги, говорить: «Він буде з ними» (Книга пророка Ісаї 35:8). Він є Самою Дорогою і Тим, Хто йде нею поруч із нами, взявши на Себе відповідальність за всі наші вчинки. З Ісусом ми можемо ходити в магазин, виконувати домашні справи й працювати на роботі. Очистившись від гріха, ми багато разів на день звертаємося до Нього, шукаючи Його керівництва, просячи про допомогу або просто прославляючи Його за любов і щедрість. Ми не повинні бути незалежними від Нього в жодній сфері свого життя. Його присутність полягає в насиченні всього, що ми робимо, миром. Якщо

з якихось причин ми не маємо цього миру, ми знаємо, що в нашому житті наявний гріх, і ми маємо розкаятись, оскільки мир, який сходить у наші серця від незасмученого Святого Духа, є арбітром усього, що ми робимо та думаємо (Послання до колосян 3:15).

Мені пригадується свідчення мого друга, яке я колись чув. Він — євангеліст і часто в церкві не може сидіти поряд із дружиною, оскільки проповідує. Одного разу в нього була вільна від проповіді неділя, і він із нетерпінням чекав, щоб піти до церкви й сидіти поряд зі своєю дружиною. Вона піднялася нагору, щоб переодягнутися, і йому здалося, що вона там забарилася. Він нетерпляче підігнав її:

— Що ти там робиш? Скільки мені ще чекати?!

Згори пролунала відповідь:

— Я вже йду! Не будь таким нетерплячим!

Дорогою до церкви вони мовчали. Їм нічого було сказати одне одному! Тоді Господь проговорив до чоловіка і показав йому, що він утратив напрямок і збочив із Дороги. Чоловік із розкаянням звернувся до дружини:

— Люба, мені дуже шкода, що я крикнув до тебе. Пробач мені, будь ласка. Мені не слід так чинити.

Вона мовчки стисла його руку. Нарешті дружина промовила:

— І я шкодую, що образилася на твої слова. Я теж потребую прощення.

Усе це трапалося, коли вони обоє збочили з Дороги. Він почав рухатися в один бік, а вона — в інший, залишивши Господа Ісуса. Але Ісус звернувся спершу до чоловіка, а потім до дружини, і вони знову зустрілися біля Його ніг, і всі троє продовжили шлях до церкви по Дорозі. Яке ж благословенне того дня було богослужіння!

* * * * *

«Двері» передбачають одноразову дію, тоді як «Дорозі» властивий тривалий процес. І обидва вони — Господь Ісус, і обидва вони — у Господі Ісусі.

Отож якщо і є щось важливіше, аніж вхід у Двері, то це, поза жодним сумнівом, рух по Дорозі. Якщо ми увійшли в Двері, то рух Дорогою займе решту нашого життя. Дивно, але саме цей рух являє собою найбільшу трудність. Порівняно з легкістю, із якою ми увійшли в Двері, рух по Дорозі є надзвичайно важким. Підтримувати ту свіжу, живу спільність із Богом, яку ми мали на початку, дуже складно. Нелегко зберігати в наших серцях і Його мир. Важко отримувати благодать для щоденного ходіння з Богом; іноді молитва, Біблія та поклоніння стають для нас нереально складними. Нам важко бути ефективними свідками Христа і виявляти святість та покору, як ми маємо це робити.

Чому так стається?

Усі ці складнощі загалом пов'язані з тим, що ми не бачимо Ісуса як Дорогу, але намагаємося чинити по-своєму, і в нас нічого не виходить. Дехто думає, що в християнському житті найважливішою є молитва, і саме вона стає для них Дорогою. Хтось вважає Дорогою вивчення Біблії, хтось — християнське

спілкування, хтось — свідчення, а хтось — Церкву та її Таїнства. Нам здається, що, роблячи все це, ми живемо повноцінним християнським життям. Так ми робимо все це, а не Ісуса Дорогою.

Для деякого його власна «доктрина» стала важливою й звичною. Більшість із нас, хто відвідує різні церкви, поштою або на руки отримували трактати різних церков. У них підкреслюються особливі умови, виконання яких, на думку керівництва, принесе церкві відродження та благословення. Деякі християни все життя намагаються вправлятися у виконанні цих умов. І поступово й непомітно виконання цих приписів стає для них дорогою, утім затьмарює Самого Господа Ісуса.

Однак виконання жодної з цих умов не є Дорогою. Вони лише роблять християнське життя важким і безплідним.

По-перше, вони не можуть вирішити найбільшу й постійну проблему християнства — спокутувати гріх. Диявол знає, як спровокувати наші серця на негідні реакції. Молитва, свідчення, спілкування, відвідування церкви тощо не очищають нас від гріха й не наповнюють нашу забруднену совість миром. Отож те, що не передбачає як визнання гріха, так і способу звільнення від нього, не може бути для християнина Дорогою.

По-друге, цінність цих умов залежить від того, як ми їх виконуємо. А виконувати їх надзвичайно складно. Ми вважаємо, що нам не під силу виконати їх — принаймні так, як нам підказує наша совість. І тому, що ми не виконуємо їх, вони не дають такого жаданого нами миру. Або навіть якщо ми виконуємо їх так, як це слід робити, користь, яку їх виконання

могло б надати, перекреслюється страшним гріхом гордості, який виникає в нас, бо ми досягли чогось власними зусиллями.

Вони не лише не можуть забезпечити нам мир, більше того, прагнення духовного життя через намагання робити добрі справи власними силами може бути досить небезпечним. Наша неспроможність досягнути високих стандартів та виконати всі обов'язки, що покладено на нас, обтяжує і терзає нашу совість. Ми зітхаємо й далі продовжуємо тягнути свій непосильний тягар. Саме про це говорив Павло: «...а я вмер; і сталася мені та заповідь, що для життя (якщо я міг її дотримуватися), на смерть» (Послання до римлян 7:10). Людина, яка каже: «Я вірю в молитву», або «Я вірю у свідчення», або ще в щось, незмінно отримає прокляття через те, на що вона покладає таку віру, і рано чи пізно впаде під вагою цього тягара. І тоді її власні стандарти осуджуватимуть її і стануть для неї кайданами. Усі, хто перебуває під Законом, знаходяться під прокляттям, оскільки, згідно з Законом, проклятий кожен підзаконний, хто виконує не все, у що він вірить. «А всі ті, хто на діла Закону покладається, вони під прокляттям. Бо написано: Проклятий усякий, хто не триває в усьому, що написано в книзі Закону, щоб чинити оте!» (Послання до галатів 3:10). Єдиний, на Кого ми можемо покладати свою віру й не підпасти під прокляття, — це Ісус, оскільки Він прийшов, щоб викупити нас від прокляття наших недосяжних стандартів, ставши «прокляттям за нас» на Голгофі (Послання до галатів 3:13).

Тільки Сам Господь Ісус є Дорогою, а спроби ходити будь-яким іншим шляхом приречені на падіння й призводять лише до відчаю. Це не означає, що ми не повинні молитися, свідкувати й мати християнське спілкування. Усе це, звичайно ж, важливо в житті християнина. Однак це не означає, що

воно є Дорогою, як ми часто вважаємо. Сам Господь Ісус — це Дорога. І жоден інший шлях не підійде нашим, здатним постійно спотикатися, ногам.

Хтось може стверджувати, що він не вважає все це Дорогою, а лише шляхом до Христа, який є істинною Дорогою. Проте *до Христа немає шляху, бо Сам Христос — це Дорога*. Нам не потрібен шлях до Нього. Саме цей шлях до Дороги й перемагає нас, збиває з напрямку й робить істинну Дорогу недосяжною для нас.

На початку ери існування залізниці у Великобританії відмовлялися прокладати її маршрут через міста, побоюючись, що іскри з двигуна можуть стати причиною частих пожеж. Замість цього станції розташовували на околицях міст, що призводило до значних незручностей для багатьох поколінь мешканців міст. Пізніше все ж таки довелося добудувати гілки сполучення з головною лінією.

Проте не такою Дорогою є Христос. Він проходить прямо через нетрі найбільш гріховного міста. Він доступний нам, якими ми не були б і де не перебували б — без молитви, холодні та переможені. Нам необхідно лише визнати свій справжній стан і розкаятися у гріху, що призвів до нього, і благодать Божа зійде на нас у тому місці, де ми є. Ми очистимось і відновимось, а потім продовжимо йти Дорогою. З часом, ідучи нею, ми усвідомимо, що наші серця сповнені хвалою й любов'ю до Бога, і ми знову прагнутимемо молитися, вивчати Біблію та свідчити про отриману нами благодать. Це означає, що молитва та вивчення Біблії — наслідок благодаті та святого життя, утім не дорога до Христа. Сам Христос, коли ми знаходимо Його — такі, які ми є, і в тому місці, де ми перебуваємо, — є Дорогою для нас.

Преподобний Веслі Нельсон із Чикаго, штат Іллінойс, у своїй книзі «*Захоплений Христом*»² говорить:

«Вівці не йдуть до тихої води, щоб знайти Пастиря. Сам Пастир веде їх до тихої води. Христос доступний, де б ми не були і в якому становищі не перебували б. Він Сам є Дорогою до різних форм поклоніння Йому. Він веде нас до різних форм прояву особистої відданості й поклоніння, які найбільш пасують до духовних потреб кожної окремої людини».

Якщо ми не усвідомлюємо, що Він — єдина Дорога, нас сповнюватимуть почуття безпорадності та відчаю, коли наші серця охолонуть, і ми втратимо спілкуванням із Богом через свій гріх. Нам здаватиметься неможливим повернутися на шлях благословення. У певному сенсі так і є. Коли ми піддаємося майже необмеженій силі гріха, нам бракує сили, щоб звільнитися від темряви, яка неодмінно слідує за вчиненим гріхом. Найкраще, що ми можемо зробити, — це дозволити нашому безсиллю вивести нас із цього становища. Адже ця Дорога передбачена саме для тих, хто перебуває у стані безпорадності. Це — Дорога крові, і ті, хто ступає на неї, відразу ж отримують повне відновлення, щойно визнають себе грішними. Почуття безпорадності виникає лише тому, що ми думаємо, що наш шлях передбачає самовдосконалення та досягнення певного стандарту. Отож ми отримуємо поразку, ще перш ніж починаємо рух, тому що наші зусилля ніколи не будуть достатніми, щоб досягти Божої досконалості. Однак якщо ми бачимо, що завершена робота Ісуса — це Дорога, то нам не потрібно бути переможеними або відділеними від

2 Книга «*Captivated by Christ*» («*Захоплений Христом*»). Видавництво «Christian Literature Crusade», США.

спілкування з Богом, щойно ми визнаємо свій гріх і покладаємо віру на Господа Ісуса.

Можливо, упродовж багатьох років ми запрягали віз перед конем, наслідки вважали причиною, а там, де повинна була панувати благодать, ми докладали власних, марних зусиль? Цього достатньо для того, щоб пояснити всі труднощі, з якими ми стикнулися, увійшовши в Двері. Ми намагалися жити нашими добрими вчинками, а не Ісусом. Ми не бачили Його як Дорогу.

Зауважте, нам украй необхідно мати регулярне благочестиве життя з Господом, спілкуватись із Ним у молитві й отримувати духовну їжу через Його Слово. А якщо цього не відбувається, це тому, що ми духовно охололи й не маємо близьких стосунків із Господом. Це, мабуть, є найнадійнішим показником нашого духовного стану. У такому разі виходом не є, як це часто вважається, робити нові спроби молитися й більш регулярно читати Біблію. Треба звернутися до Самого Господа Ісуса у розкаянні в тому, що ви стали холодними, а також у тому, що до цього призвело, й дістати від Нього очищення. Лише тоді молитва і вивчення Його Слова знову наситяться славою Його присутності й стануть захопливими, а наше свідчення — свіжим і спонтанним. Це так просто! Ісус — це Дорога до натхненного «тихого часу», а не «тихий час» — шлях до Нього. А відновлюючи близькі стосунки з Ним, ми починаємо натхненно молитися, і, навчаючи нас любити Його, Бог неодмінно навчить нас Своєю Слово.

Отже підсумуємо: молитва, вивчення Біблії, свідчення та благочестиве життя — це не шлях до Ісуса, а Ісус, надія для грішника, є нашою Дорогою, Дорогою до всього цього, де б і в якому стані ми не перебували б.

Р О З Д І Л 8

Бачити

Бачити Ісуса як Кінець

Тепер, коли ми побачили *Дорогу Крові Ісуса* й усвідомили свою потребу в розкаянні й щирому впокоренні, нам слід запитати себе: до чого це призводить? який кінець усього цього? Це — надзвичайно важливе запитання, оскільки мета, яку ми ставимо перед собою у християнському житті, здебільшого дуже відрізняється від великого Кінця цієї Дороги, який приготував нам Бог. Саме це спричиняє розчарування, яке ми так часто переживаємо у своєму християнському житті та служінні.

Природно, що ми думаємо, ніби розкаяння, упокорення та смирення приведуть до того, що ми станемо потужними в служінні Богові й воно буде ефективно використане Ним, щоб приводити до покаяння душі й наповнювати Церкву людьми тієї кількості, яка невпинно зростає; це приведе до відродження та духовного успіху. Повірити в це нас змусило те, що ми читали про життя видатних Божих людей. Ми читали, що, коли вони ставали впокореними перед Богом, смиренними та сповненими Його Духом, Бог міг потужно їх використовувати. Як легко подумати, що якщо ми підемо тим самим шляхом, то досягнемо такого ж результату.

Навіть коли ми підкоряємося Духу Божому, розкаюємося й упокорюємося ще більше, ми прагнемо такого ж кінця. Я пам'ятаю своє збентеження, коли я засвідчив колезі з євангелізаційного служіння про те, як Господь працює зі мною, і він запитав: «Чи спричинило це збільшення плоду в твоїй праці, чи врятовано більше душ?» Я був збентежений, оскільки не міг ствердно відповісти, що було саме так. Я відчував, що так повинно було бути, і, звичайно ж, хотів, щоб так було. Таким було очікування як моє власне, так і інших людей, і мене турбувало, що цього не відбувалося.

Дехто з нас охоче дозволяє Богові змінювати й навчати себе, тому що він хоче мати мир, радість і почуття задоволення, про які ми завжди мріємо. Саме такий кінець ми маємо на увазі. Дехто вважає, що якщо він буде впокореним і смиреним, то це допоможе іншим також розкаятися й у домі буде набагато менше напруги. Це результат, якого вони намагаються досягти через послух Господу. Жодному з нас не потрібно далеко ходити. Досить дослідити власне серце, щоб побачити цілі, до яких ми прагнемо. Оскільки Бог рідко дозволяє нам досягти цих помилкових цілей, у наше життя приходять духовний голод та розчарування.

Те, що такі цілі є неправильними, стає зрозумілим, коли ми усвідомлюємо, що істинний Кінець Дороги і наша ціль — це Сам Ісус. Звернімося до Євангелія від Івана, 14, уже згаданого уривка, в якому Він говорить: «Я — дорога». Порозважаймо над ним. Ісус сказав Своїм учням дивні слова: «А куди Я йду дорогу ви знаєте». Хома відповів: «Ми не знаємо, Господи, куди йдеш; як же можемо знати дорогу?» «Я дорога, і правда, і життя, — відповів Господь. — До Отця не приходять ніхто, якщо не через Мене». Але Отець теж не був їм відомий, бо Він продовжував: «Коли б то були ви

пізнали Мене, ви пізнали були б і Мого Отця». Пилип, зовсім спантеличений, промовив: «Господи, покажи нам Отця, і ми будемо задоволені». У відповідь Господь виголосив важливі слова: «Відтепер Його знаєте ви, і Його бачили». Так вони усвідомили, що знають і Дорогу, і Кінець, тобто кінцевий пункт, оскільки Господь Ісус був обома. Для нас теж Він і Дорога, і Кінець. Перебуваючи у Ньому, людина не лише знайшла Дорогу, але і Кінець. Нам не слід виходити за межі цієї Дороги, прагнучи чогось іще, що могло б задовольнити наші потреби. Він — і Кінцевий пункт, де є усе необхідне нам, і пряма, проста та легкодоступна Дорога до цього пункту.

У світлі цього ми оцінюємо свої вчинки. *Ми використовували Ісуса і Його кров як Дорогу, ідучи до власноруч встановленої мети, до надуманого нами самими кінця.* Ми готові на все заради досягнення цієї мети, іноді навіть на великі жертви, оскільки кінець, якого ми прагнемо, такий бажаний для нас. Ми натхненно молимося: «Боже, я заплачу будь-яку ціну за відродження, аби лише отримати Твою силу для мого служіння». Однак у тіні цього кінця часто приховані таємні мотиви, власні інтереси та бажання слави. Тоді не дивно, що, незважаючи на наші палкі молитви, Бог не дозволяє нам досягати поставлених перед собою цілей. Навіть якщо у нашій мотивації немає жодних власних інтересів, ці цілі ще не є Кінцем. Нашим Кінцем повинен бути Сам Господь Ісус. Нашою метою повинно бути не отримання відродження або сили, не те, щоб бути використаними Богом або мати якесь благословення, але — мати Його Самого. Наш гріх спричинився до того, що ми вислизнули з Його руки, Його лице відгородила від нас величезна хмара. Ми бажємо знову знайти Його і спільність із Ним. Це, і тільки це, а не жоден інший мотив має бути причиною нашої готовності

йти *Дорогою розкаяння*. Ми маємо прагнути тільки Його. Він повинен бути для нас Кінцем. Однак, на превеликий жаль, у наших серцях місце посіли ідоли.

Історія про десятиох прокажених, яких зцілив Господь Ісус, — це ілюстрація сказаного вище. З десяти лише один, діставши зцілення, повернувся до Ісуса, щоб подякувати Йому та прославити Бога. Решта дев'ять пішли своїм шляхом, насолоджуючись новим життям uzдоровлених людей. Для них Господь Ісус був лише засобом дістатися до кінця, а сам кінець — здорове життя. А той, хто впав Йому до ніг, жадав лише спілкування зі своїм Цілителем. Для нього Він був не тільки засобом, а й Кінцем.

Таке смирення нашого чудового Господа, Хто з перших днів нашого духовного життя бажає бути для нас засобом досягнення таких цілей, як сповнення миром, щастям та силою. Справді, звертаючись до грішних людей, Бог може звертатися лише до просвітленої самоцінності. Що таке Євангелія? «Утікайте від прийдешнього гніву!» — що це, якщо не заклик про самозбереження? Він хоче, щоб ми побачили Його та Його хрест, що здатен спокутувати наш гріх, засіб, який робить утечу від гніву Божого можливою. Однак Він не дозволить нам установлювати інші цілі, окрім Самого Себе. Він знає, що жодні інші цілі не задовольнять наші серця, оскільки нас створено для Нього, і ми не матимемо спокою, доки не спочинемо в Ньому. Більше того, такі цілі не здатні задовольнити Його серце, бо в Біблії сказано, що мета, яку ставив Ісус, ідучи на хрест, — це примирити нас «із Собою Самим» (2 Послання до коринтян 5:19). І ми знаємо, що Бог «призначив наперед, щоб нас усиновити для Себе Ісусом Христом, за впадінням волі Своєї» (Послання до ефесян 1:5) і що Ісус «Самого Себе дав за нас, щоб нас визволити від

усякого беззаконства та очистити *Собі* людей вибраних, у добрих ділах запопадливих» (Послання до Тита 2:14).

Тому Він допускає у наші життя розчарування і не здійснення наших прагнень. Він приходять до нас і каже: «Дитино моя, Я ніколи не обіцяв тобі, що якщо ти впокорішся і розкаєшся, то Я дам тобі легке й безтурботне життя, велику силу, успіх у служінні чи навіть відродження. Я обіцяю тобі, що якщо ти праведно ходитимеш зі Мною і дозволятимеш Мені викривати твій гріх, щойно він увійде у твоє життя, і очищати тебе від нього, у тебе буду Я. Зроби Мене своїм Кінцем, і ти, безсумнівно, матимеш справжній Кінець, і будеш задоволений, і не матимеш потреби ні в чому, що стосується Божої волі для тебе». Однак, як нам не соромно це визнавати, ми мусимо зізнатися, що чуємося трохи розчарованими, оскільки насправді з егоїстичних причин ми прагнули не Самого Господа, а радше Його дарів! Щоб було, як співаємо в гімні:

Не в словах щоденних молитов Я блаженство для душі знайшов, Все найкраще, що є тут в житті: Вічне джерело моє в Тобі. Не в спокої щастя я шукав І не в марноті життєвих справ; Насолоду маю в боротьбі: Вічне джерело моє в Тобі. Бачиш Ти, як завжди, в кожному мить До Тебе любов в мені горить. Всі бажання я приніс Тобі: Вічне джерело моє в Тобі.

Це пояснює те, що я ніяк не міг зрозуміти у ранні роки свого християнського служіння. Багато років тому мені здавалося, що ключовим у служінні Богові були християни. Оскільки серця ненавернених людей заблоковані гріхом, Святий Дух не міг працювати в них. Я знаходив, як думав, вірші з Писання, які підтверджували мою думку. Здавалося логічним, що якби християни розкаювалися у вчинених гріхах і жили

благочестиво перед Богом, то Святий Дух міг би вільно діяти і серед ненавернених. Отож під час своїх євангелізаційних поїздок я присвячував перший тиждень роботі з християнами, закликаючи їх до покаяння. Дуже часто Бог благословляв їх і біля підніжжя хреста відбувалося справжнє розкаяння. Однак, коли на другому тижні ми починали працювати з ненаверненими людьми, усе ставало вкрай складно, і не завжди ми спостерігали таку сильну дію Бога, якої очікували. Тоді я зрозумів. Розкаяння та відновлення стосунків із Богом було засобом досягнення мети: спасіння нових душ. Нашою метою не був Сам Господь Ісус. Ми намагалися досягти благочестя перед Богом заради свого служіння, і тому Бог не зливав Своїх благословень. Ми розкаювалися «під Законом», ніби укладаючи якусь угоду з Богом. Тоді ми звернулися до Бога в молитві розкаяння, і коли, нарешті, душі почали діставати спасіння, це сталося не тому, що ми розкаювалися, а тому, що Він — милостивий.

Нам варто було розкаятися, оскільки ми помилялися. Наш гріх примусив Його сховати від нас Своє лице, а ми любили Його і хотіли мати близькість із Ним. Відроджені, сяючі, міцні у вірі християни насправду є могутнім спонуканням для загублених душ звернутися до Христа, однак бути такими християни повинні не заради спасіння неспасених душ, а заради справжнього Кінця — Господа Ісуса.

Як чудово, що, коли ми бажаємо, щоб Бог викрив у нас гріх і замінив у наших життях марну, встановлену нами, мету на Його істинну мету, щоб Господь Ісус був єдиним нашим Кінцем, Бог дає нам і багато з того, чого ми раніше прагнули. «Той же, Хто Сина Свого не пожалів, але видав Його за всіх нас, як же не дав би Він нам із Ним і всього?» (Послання до римлян 8:32). І хто може стверджувати, що в його житті Бог

не дав «усього»? Він усе зробить для тих, хто бажає ходити з Господом Ісусом заради Нього Самого!

Найкращою ілюстрацією сказаного вище є Соломон, який просив мудрості (1 Книга Царів 3:5–13). Коли Бог сказав Соломону: «Проси, що Я маю дати тобі», він, так би мовити, запропонував йому незаповнений чек. Замість того, щоб переслідувати егоїстичні цілі, Соломон попросив: «Дай рабові Твоєму серце розумне, щоб судити народ Твій». «Серце розумне» — це серце впокорене, яке бажає слухатися Бога і Його вказівок. Бог був у захваті від того, що для Соломона саме Він був Кінцем і Метою, і Він відповів: «За те, що просив ти цю річ, а не просив для себе днів довгих та багатства, і не просив душ ворогів своїх, а просив собі розуму, щоб уміти судити, то ось зроблю Я за словом твоїм, ось Я даю тобі серце мудре та розумне».

Він здобув Кінець, якого шукав. Однак це ще не все: «А також те, чого не просив ти, Я даю тобі: і багатство, і славу таку, що такого, як ти, не було перед тобою й не буде нікого серед царів усе життя твоє». Разом із тим одним, про що просив Соломон, Бог дав йому ще багато всього. Бог учинив так тому, що земні блага не були такими ж важливими для Соломона, як Сам Господь. Так буде і з нами, коли ми перестанемо намагатися досягати своїх егоїстичних прагнень, а бажатимемо бачити Кінець в Ісусі. З Ним Бог дасть нам усе, що Він бажає для нас.

* * * * *

Щойно ми розглянули різноманітні цілі, які ставимо перед собою, що не відповідають нашому головному прагненню й Кінцю — *Христові*. Іноді ми шукаємо чогось іншого, а не *Його*.

Ми можемо визнавати важливість покаяння та необхідність очищення кров'ю Христа. Ми можемо бути відкритими для Святого Духа й готовими повертатися до хреста щоразу, коли це необхідно. Однак ми можемо відчувати, що благословення, якого ми так прагнемо і потребуємо, усе ще поза межами нашого досягнення. Це спричинено нашим бажанням таких Божих благословень, як перемога, сила, зцілення, повнота Духа і навіть відродження. Ми віримо в кров Христа, і наше покаяння, безумовно, відкриває шлях до благословення, однак не дає самого благословення. Ми переконані, що налагодження близьких стосунків із Богом біля підніжжя хреста — це підготовка до потужної Божої дії в нас. Ми відчуваємо, що нам слід продовжувати молитися, боротися й чекати. Однак ми вважаємо, що тепер можна піти з Голгофи в пошуку чогось іншого: якогось досвіду, наприклад, досвіду П'ятдесятниці.

І результат незмінно однаковий: ми не знаходимо Кінця, якого шукаємо. Як і раніше, ми залишаємося в процесі пошуку й незадоволення.

Звичайно ж, Бог має для нас щось значно краще. Це і справді так, але тільки тоді, коли нашою Дорогою і нашим Кінцем є Його Син. Якщо Господь Ісус сказав, що, прийшовши до Нього, людина знаходить не тільки шлях до Отця, але й Самого Отця, це означає, що вона знаходить у Ньому й усі інші благословення, яких вона прагне. Правда полягає в тому, що Він Сам є не лише Дорогою до благословення, але і самим благословенням; не тільки Дорогою до сили, але і нашою силою; не лише Дорогою до перемоги, але і самою перемогою; не тільки Дорогою до освячення, але і нашим освяченням; не лише Дорогою до зцілення, але нашим зціленням; не тільки Дорогою до відродження, але відродженням і так далі. Він Сам є тим, у чому ми маємо

потребу. «В Ньому тілесно живе вся повнота Божества», «Він Голова усілякої влади», «ви маєте в Нім повноту», — говорить Павло (Послання до колосян 2:10). Приходячи до Нього так часто, як це необхідно, грішник усвідомлює, що Він є саме тим, що *нам потрібно*. Нам не слід іти далі, ніж хрест, за благословенням, яке, як ми чомусь уявляємо, лежить десь далі. Ми знаходимо П'ятдесятницю ні деінде, а на Голгофі, де каються грішники. Там само є і відродження, і кожне інше благословення. Дорога і Кінець — це одна Особа, яка відкривається нам у кожну мить розкаяння та віри.

Тепер ми розуміємо причини багатьох розладів у своєму духовному житті. Ми шукаємо спокою, святості, перемоги, відродження та благословення, поза (і на додаток до) Господом Ісусом, тому й не маємо їх. Ми молимося й боремося, щоб отримати їх, і готові на великі жертви, однак усе марно. Ми навіть прагнемо йти *Дорогою крові Ісуса* у покорі, дозволяти Йому осуджувати нас і вести нас до покаяння; але навіть усе це ми розглядаємо як щось, чого ми маємо досягти власними силами.

Отож поміркуймо знову над чудовими словами Павла: «Бо кінець Закону Христос на праведність кожному, хто вірує» (Послання до римлян 10:4). Дж. Б. Філіпс у своєму знаменитому сучасному перекладі новозавітних послань так цитує цей вірш: «Христос — це кінець боротьби за праведність для кожного, хто вірить»¹. Яка важлива фраза: «Христос — це кінець боротьби!» У часи написання цього послання побожні євреї намагалися досягти саме праведності. І це була, насамперед, не праведність характеру, але щось значно важливіше: праведність перед Богом, у стосунках із Ним. Вивчаючи Послання до римлян і

¹ Дж. Б. Філіпс у книзі «*Letters to Young Churches*» («*Листи до молодих церков*»)

натрапляючи на слово «праведність», важливо розуміти його як «праведність у стосунках із Богом», оскільки саме у такому значенні використовував це слово Павло. Євреї намагалися неухильно дотримуватися всіх постанов свого складного Закону саме для того, щоб досягти цієї праведності перед Богом, однак їхня неспроможність лише осуджувала їх і переконувала в тому, що бути праведним перед Богом власними силами неможливо. І що більше вони намагалися робити це, то більше віддалялися від Бога.

Саме тому таким необхідним для них був прихід апостола з його славною промовою: «Христос — це кінець боротьби за праведність перед Богом для кожного, хто вірить». Христос поніс на хресті прокляття Закону, який вони так часто порушували, і Його кров стала ідеальною заплатаю за гріх і їхньою праведністю перед Богом, незважаючи на те, що вони й досі залишалися грішниками (за умови, що вони розкаялися і покладають віру на Христа). Те, що раніше було для них далеким і недосяжним, тепер вони дістали завдяки Христу: кінець боротьби і початок нового життя. Вони отримали привілей почати з Кінця!

Проте Господь Ісус — це не лише Кінець нашої боротьби за праведність перед Богом, але і за все інше — мир, перемогу, святість, зцілення та відродження. Як наполегливо ми намагалися отримати ці благословення! Як болісно впокорювали свою плоть! Як багато молилися! Як намагалися умертвити свою гріховність, як боролися з гріхом у своїх серцях. Однак, приходячи до Нього у щирому розкаянні та визнанні гріха, у мить свого найбільшого руйнування, ми приходимо до Того, Хто Сам є благословенням, якого ми так прагнемо. Він — наш мир; Він — наша сила; Він — наша перемога; Він — наше відродження. А поза Ним нічого цього немає.

*Криниця глибока, я потребую Води Життя.
Ніхто не може задовольнити спрагу моєї душі до
Води Життя;
Доти, поки хтось плаче, Помічник людей
прислухатиметься у час нужди.
Я, віруючи, пізнав, що Христос — це Вода Життя.*

Як часто, однак, усе відбувається не зовсім так навіть у найбільш відданих Богові християн? Я ніколи не забуду свого виступу під час конференції в Ельзасі багато років тому, де я мав привілей працювати з африканським керівником церкви, який від Господа дістав дар навчати, керувати й спрямовувати християн на шлях відродження. Під час цієї конференції Господь діяв дивовижним способом, багато хто був осуджений у своїх гріхах і визнав їх і, прийшовши до Господа Ісуса в розкаянні, отримав звільнення і повернувся додому «чашою», наповненою хвалою Богові. Невелика група присутніх на конференції, яка, як і всі інші, набула благословлення від Господа, запитала нас, чи зможемо ми проповідувати наступного дня на їхній зустрічі, яку вони роводять уже кілька років поспіль дватри рази на тиждень із метою молитися про відродження у їхньому місті. Вони сказали нам, що тепер молитимуться про відродження ще наполегливіше. Ці люди наново побачили Ісуса, були осуджені за їхні гріхи, упокорені перед підніжжям Його хреста і знову наповнені Ним, — і вони збиралися продовжувати молитися про відродження!

Це означало, що вони бачили Ісуса лише як шлях до відродження, а не як саме відродження. Бог же ніжно показав їм через цього африканського лідера, що вони робили те, що багато людей робили в дні, коли наш Господь Ісус уперше з'явився в Іудеї. Вони чекали і молилися про прихід Месії у той час, коли Він був посеред них, невідомий і невизнаний.

Можливо, тоді Він не відповідав їхньому уявленню про те, яким повинен бути Месія, однак сьогодні Він сидить праворуч Бога Отця. Нині Бог діє і в наших серцях. Він осуджує нас за гріх та впокорює. І Його робота в нас може не відповідати традиційній концепції відродження. Але якби Ісус знову прийшов, як Він приходив колись, невже відродження не відбулось би?

Виникає запитання: чи не повинні ми тоді молитися про відродження? Наша перша відповідальність — відновити себе й засвідчити, що ми дійшли кінця своєї боротьби, і визнати, що ми повернулися до Самого Ісуса. Тоді ми та інші християни разом зможемо молитися, щоб те, що Бог зробив у наших серцях, Він учинив і в серцях інших людей і щоб їхнє коло постійно розширювалося. І тоді ми вже молимося не про відродження, а про те, щоб мати близькі стосунки з Тим, Хто вже прийшов у наші серця.

Відродження вже почалося (навіть якщо Той, Хто дає його, прийшов лише в одне серце), і зараз питання стоїть лише в його поширенні. Жага нового життя, закладена лише в декількох серцях, тепер розповсюдиться й на інші серця, і для цього Бог використовуватиме наше свідчення та готовність жертвувати собою так само, як і наші молитви.

Такі молитви, однак, зможуть звершувати ті, хто знає, що вони знайшли Дорогу і Кінець. Напруженість, яка так часто характеризує нашу молитву за відродження, буде відсутня, а її місце займе спокій, упевненість і сміливість.

Чи означає все це, що той, хто знайшов Дорогу і Кінець у Господі Ісусі, досяг найвищих висот духовності, які приготував для нього Бог? Ні, в жодному разі! Він усе ще є грішником, який потребує крові Ісуса. Він усе ще потребує розкаяння.

Тепер він розкаюватиметься швидше, ніж раніше, оскільки частина його відкриття полягає у тому, що розкаяння є способом визнання панування Господа Ісуса. Що ж тоді знайшла така людина? Нарешті вона відшукала щире золото й занурилася у дорогоцінне життя, у Господа Ісуса.

Тепер її не лякають життєві бурі та незгоди. І не дивно, що після всіх її спроб знайти задоволення своїх потреб в інших місцях вона повернулася до того місця, де колись, коли Бог дарував їй спасіння, вона занурилася у викуплення Господом Ісусом. Тепер їй потрібно лише щодня заглиблюватись у нього — бути глибше впевненим, глибше розкаюватися, глибше вмирати для себе, глибше очищатися, мати глибшу віру. І тоді вона дістане життя та повноту Живого Господа, якої так потребує.

Подивімось же на Ісуса як на Кінець і доступну всім Дорогу до цього Кінця. Обидва вони освячені Його кров'ю для тих, хто їх потребує, і для нас самих.

*Ісус — Пастир мій, Брат, Друг, мій Пророк,
Священик і Цар.
Мій Господь, моє Життя, мій Шлях, мій Кінець.
Прийми хвалу, яку я приношу Тобі.*

Р О З Д І Л 9

Бачити

Бачити Ісуса — для інших

Лише після того, як ми справді побачили Господа Ісуса як Кінець, ми можемо сказати, що досягли початку справжнього християнського життя, яке Бог бажає дати нам. Ми побачили, що те, що раніше було для нас далеким і недосяжним власними зусиллями — праведність, мир із Богом, святість, відродження, за що нам доводилося боротися у поті чола, — тепер є близьким, тепер є новим початком. Ми знайшли Самого Христа, Хто є для нас усім цим. Ми побачили, що Його дорогоцінна кров доступна для кожного. Тепер нам дано привілей почати з Нього, почати з Кінця!

То що ж таке цей новий початок? Нам навряд чи потрібно ставити це запитання. Кожен, хто робить це нове відкриття, усвідомлює, що ця новина — не лише для нього, але й для інших людей. Свідкуючи про своє відкриття, ми не лише прославляємо Бога, але і даємо можливість іншим розділити те ж саме життя, яким тепер насолоджуємося самі. Саме поширення цього нового життя у Христі серед тих, хто нас оточує, і сприяє відродженню.

Ті, хто звик жити за Законом, а не по благодаті, можуть очікувати дістати від нас поради щодо того, що їм слід робити, аби побачити кращі результати у служінні благовістя, навернення душ тощо. Але ні, навіть тут Божі благодаті не зникає. Благодаті ніколи не закінчується як у нашому служінні, так і в будь-якій іншій сфері нашого християнського життя.

У жодній іншій сфері нашої діяльності не настільки важливо знати *Дорогу Благодаті*, як під час благовістя. Результат у нашому служінні іншим приходить не завдяки нашим власним досягненням чи докладеним зусиллям, а від Ісуса, Хто, коли ми перебуваємо у близьких стосунках із Ним, робить нас Своїм каналом благодаті та сили для наших навколишніх. Саме такими є Його стосунки з Отцем, і саме такими мають бути і наші взаємини з Ним. Він сказав: «Поправді, поправді кажу вам: Син нічого робити не може Сам від Себе, тільки те, що Він бачить, що робить Отець; бо що робить Він, те так само й Син робить» (Євангеліє від Івана 5:19). І ми також не можемо робити нічого, окрім того, що ми бачимо, як робить Господь Ісус. Доки ми не бачимо цього, ми безпомічні, і наше служіння — це не що інше, як самоініційовані зусилля. Однак якщо ми спочатку намагатимемося побачити, що робить Господь Ісус, то зможемо працювати пліч-о-пліч з Ним — так, як Син працює з Отцем. Саме під час такої співпраці між людиною та Богом вершаться справжні Божі діла. Ми не повинні ініційувати будь-що, а просто стати каналом Його ініціативи і довіряти, що Він працюватиме через нас.

Отож проголосімо правду просто і сміливо: Господь Ісус живе для людей. Так само, як виноградне галуззя не приносить винограду для власного задоволення, так і Божественна Виноградина обрана бути й діяти завжди лише для блага

людей. Усе, що Ісус робив, було для людей. Зійшовши з небес, Він зробив це для людей. Віддавши Своє життя, теж зробив це для людей. І навіть воскреснувши з мертвих, зробив це для нашого викуплення, а не щоб підтвердити Свої твердження про те, ким Він є (Послання до римлян 4:24). Окрім того, місце, яке Він зараз посідає на небі, — це теж для людей, оскільки ми читаємо, що увійшов «Христос... в саме небо, щоб з'явитись тепер перед Божим лицем за нас...» (Послання до євреїв 9:24). Ми співаємо про нинішні «багатства слави Його». Так, вони належать Йому, однак Він зберігає їх для нас. Отець підніс Свого Сина і призначив Його постійно служити людям: тобі й мені, грішним та негідним Його.

Він такий, і це визначає Його мету — примирити грішників із Богом і з Собою через спокуту на хресті й могутні справи, які вершить Його Святий Дух. Таким є Його Божественне призначення, здійснення якого гарантовано Богом. І нині по всьому світу, завдяки своїй Крові, Ісус, правдива Виноградина, приносить Свій плід для зцілення народів, і грішники, вкушаючи цей плід, дістають нове життя.

Проте Господь Ісус проводить цю роботу не один. Він залучає до неї викуплених Його кров'ю людей, і вони стають Його галуззям, на якому Він приносить плід. Подібно до того, як галуззя не може нічого зробити без Нього, Виноградина також не може принести плодів без галуззя. Однак галуззя не виробляє плід; це — робота Виноградини. Галуззя лише дарує те, що виробляє Він, оскільки галуззя живе в Виноградині. Це точно зображення, яке Господь Ісус дає нам в Євангелії від Івана, 15, щодо наших стосунків із Собою, коли Він каже: «Я Виноградина, ви галуззя». Віруюча людина — це галуззя Христа, Який живе в ній.

*Так само, як галуззя приєднано до виноградної
лози,
Я також приєднаний до Христа. Я знаю, що Він — Мій!*

Це означає, що християнин є частиною Того, Хто живе і діє лише з метою порятунку й благословення людей і через кого Він приносить Свої плоди. Усвідомлюючи свої слабкості, ми маємо мир, бо знаємо, що Він — наша Виноградина! Усвідомлення того, що ми є Його частиною, сповнює нас сміливістю і владою служити нужденним, голодним людям. Ми є Його галуззям, частиною Того, чії ресурси для благословення людей безмежні!

* * * * *

Тож розгляньмо детальніше притчу про Виноградину і галуззя, яка яскраво ілюструє наше з'єднання з Господом Ісусом.

Ісус говорить: «Я правдива Виноградина». Побудова речення в грецькій мові приділяє особливу увагу слову «правдива». Цілком очевидно, що Господь протиставляє Себе іншій виноградині, несправжній, яка зазнала поразки. Старий Завіт рясніє посиланнями на цю виноградину. Псалмоспівець говорить: «Виноградину Ти переніс із Єгипту, Ти вигнав народи й її посадив. Ти випорожнив перед нею, і закоренила коріння своє, й переповнила край» (Псалом 79:9–10). Ця виноградина була Ізраїлем, а Божим наміром було вивести його з Єгипту і посадити на Своїй землі, щоб він міг приносити плоди для народів, щоб благословляли його всі народи світу. Однак ця виноградина зазнала невдачі й не була спроможною досягти цієї високої цілі, оскільки ізраїльський народ вважав, що всі привілеї та благословення призначено лише для нього; він відвернувся від свого Бога до ідолів.

Ось чому Бог говорить: «Ізраїль буйний виноград, що родить подібне собі» (Книга пророка Осії 10:1). У нього було багато листя, але не було плоду ні для Бога, ні для людини. В іншому вірші Господь сумує: «А Я ж посадив був тебе виноградом добірним, увесь він насіння правдиве! І як ти змінилась Мені на виродка винограду чужого?» (Книга пророка Єремії 2:21).

Найдраматичнішим же уривком про неспроможність цієї старозавітної виноградини є чудова пісня з Книги пророка Ісаї, 5:

«Заспіваю ж я вам про Свогого Улюбленого пісню любовну про Його виноградника! На плодючому версі гори виноградника мав був Мій Приятель. І обкопав Він його, й від каміння очистив його, і виноградом добірним його засадив, і башту поставив посеред його, і витесав у ньому чавило, і чекав, що родитиме він виноград, та він уродив дикі ягоди! Тепер же ти, єрусалимський мешканче та мужу юдейський, розсудіть но між Мною й Моїм виноградником: що ще можна вчинити було для Мого виноградника, але Я не зробив того в ньому? Чому Я чекав, що родитиме він виноград, а він уродив дикі ягоди?»

Дивовижна притча — не тільки для Ізраїля, а й для нас! Що ще міг зробити для нас Бог, чого Він не зробив? Багато хто з нас може згадати день, коли, почувши послання благодаті, він прийняв Ісуса Христа як свого власного Спасителя. За цим днем настали чудові привілеї та благословення. Нас навчали вчителі, які добре знаються на Писанні; ми насолоджувалися спілкуванням з іншими святими; відвідували богослужіння; Бог виливав на нас безліч благословень.

Виноградар часто приходив до нас, щоб обрізати й вилікувати. Він міг сміливо запитати: «Що ще міг Я зробити для Свого виноградника, що Я не зробив?» Однак коли Він прийшов збирати плоди, плоди Духа, які б прославили Його і благословили інших людей, то знайшов лише дикий, гіркий виноград, потворні плотські плоди. Подивімось же на ці плоди, які часто бувають єдиним, що Бог отримує від нас. «Діла ж плоті є такі:

перелюб
 нечистість
 розпуста
 ідолослуження
 чари
 ворожнечі
 сварка
 заздрість
 гнів
 суперечки
 незгоди
 ересі
 завидки
 п'янство
 гулянки й подібне до цього» (Послання до галатів 5:9–21).

У цьому списку — усіляке непотребство, від сексуальної нечистоти до духів ревнощів та гулянок, усе це гріх в очах Бога й людини. Цей плід ми приносили для наших домашніх, колег і навіть для церкви. Усе це виросло на виноградному галуззі, яке Бог так зрощував, доглядав, про яке так піклувався і яке так благословляв! І, як не дивно, це відбувалося навіть тоді, коли ми поклялися, що цього не буде, це відбувалося всупереч нашим намаганням так не чинити.

То чому ж так трапилося? Чому так сталося і з Ізраїлем, Божою виноградиною, як його названо у Старому Завіті? Причиною цього було те, що виноградиною був Ізраїль, і, доки він залишався нею, вона не могла не приносити іншого плоду, бо саме такий плід характерний для гріховної людської природи, центром якої є власне его. Якби людську природу можна було змінити й перетворити на виноградину, яка приносить солодкий плід, то спершу це сталося б із Ізраїлем, оскільки жодна інша виноградина не отримала від Бога стільки, скільки отримав ізраїльський народ. Однак приклад падіння Ізраїля демонструє повну нездатність людини бути виноградиною, здатною принести гідний плід для Бога.

Отож саме тут і криється причина нашої невдачі. Намагаючись бути плідною виноградиною, ми стараємося знайти святість і любов до інших у нас самих, до чого Святе Письмо ніколи не спонукало нас. І щоразу, роблячи це, ми виявляємо те саме, що виявив Павло: «Знаю бо, що не живе в мені, цебто в тілі моїм, добре; бо бажання лежить у мені, але щоб виконати добре, того не знаходжу» (Послання до римлян 7:18). Інший невідомий, хто зробив таке ж відкриття, одного разу молився: «Боже, пробач мені, що я грішу вже тим, що є сам собою».

Такою є виноградина, якій протиставив Себе Господь Ісус. Стоячи посеред виноградника, який заподіював стільки скорботи Богові, Він промовив: «Я правдива Виноградина». Він ніби сказав: «Закінчився час, коли виноградиною була людина. Тепер Бог судитиме про неї через призму Моєї жертви на хресті. Відтепер Я — Виноградина. Відтепер Божий плід приноситиму Я, і ніхто інший». І справедливо, що це — найкраща новина, яку може дістати людина. Бог більше не очікує, щоб виноградиною були ми. Не варто навіть намагатися бути нею. Відповідальність за те, щоб приносити

гідний плід, більше не лежить на нас. У Бога є Своя правдива Виноградина, воскреслий Господь Ісус, Хто здатен приносити кожен плід, який очікує Бог, і досягати всіх цілей, поставлених Богом для людини.

Але що ж тоді робити нам? Просто бути Його галуззям. Ми не приносимо плід, а лише несемо на собі плід, який виробляє Він. Це проливає світло на слова Павла: «І живу вже не я, а Христос проживає в мені. А що я живу в тілі тепер, живу вірою в Божого Сина, що мене полюбив, і видав за мене Самого Себе» (Послання до галатів 2:20). Павло співрозп'ятий із Христом, і водночас він живий. Як це можливо? Павло, розп'ятий із Христом, це Павло — чоловік, який намагався досягти благочестя власними силами. Павло, який живе, це Павло — виноградне галуззя, упокорений чоловік, цілковито залежний від свого Господа. У Павлі, виноградному галуззі, живе Господь Ісус, і він наголошує: «І живу вже не я, а Христос проживає в мені», як і Виноградина через Свій сік живе у галуззі. Ісус став для апостола Виноградиною, джерелом усякого плоду, який виявляється у його житті та служінні.

* * * * *

Тепер ми наближаємося до практичної реалізації цього у нашому повсякденному досвіді.

Іноді, і часто несвідомо, ми забуваємо про те, що ми — галуззя, і беремо на себе роль Виноградини. Ми починаємо день так, ніби це *наш власний* день, і складаємо *власні* плани на *власний* день, щиро маючи намір зробити все від *нас* залежне для Господа. Ми беремо відповідальність на себе і намагаємося виконувати обов'язки Виноградини. Однак саме тому, що це *наш* день і *ми* вважаємо себе виноградиною, усе

йде навскіс, і ми зазнаємо поразки. Люди й обставини руйнують наші плани і заважають досягненню встановленої нами мети. Ми реагуємо гіркотою, роздратуванням та обуренням у своїх серцях, а часто й на своїх вустах. Намагання бути виноградиною завжди призводить до гіркоти й напруги і змушує нас грішити. Якщо на нас покладено відповідальність за якесь конкретне християнське служіння, то наша реакція часто є ще значно гіршою. Не дивно, що ми ніяковіємо й зазнаємо поразки.

Однак *Дорога розкаяння* завжди відкрита для нас. Наша правдива Виноградина, Сам Ісус, як і звичайна виноградна лоза, пройшов через чавило — голгофський хрест. Він запрошує нас повернутися до Нього в покаянні й визнати причину нашої неспроможності (намагання бути Виноградиною) та отримати Його прощення й очищення. Тоді Він знову стає Виноградиною для нас, а ми — галуззям, яке спочиває в Ньому. І тоді навіть посеред невдач ми маємо плід Духа, плоди Його життя і Його природи. І всі вони — для благословення та збудови інших. Який контраст із плодами плоті, властивими для нашої природи!

«А плід духа:

любов,
радість,
мир,
довготерпіння,
добрість,
милосердя,
віра,
лагідність,
здержливість...» (Послання до галатів 5:22–23).

Оскільки Писання говорить про плід (в однині) Духа, а не про плоди Духа, здавалося б, всі вони є складовими першого — всеосяжної любові; Його любові до людей.

Проте шлях до перемоги завжди — через покаяння. Ісус не може бути для нас Виноградиною, доки ми не покаємося в ділах плоті, на які вказує нам Бог. Проста спроба повніше довіряти Йому, повністю покладатися на Нього й відпочити в Ньому без визнання гріха не дарує перемоги, Його перемоги. Він є для мене Виноградиною, лише коли я розкаюся в тому, що сам намагався бути Виноградиною; лише коли я розкаюся у відсутності в мені любові, я отримую Його любов; лише коли сповідую свою стурбованість і невпевненість, я отримую Його мир; коли сповідую відсутність терпіння, отримую Його довготерпіння; коли сповідую обурення, отримую Його лагідність тощо.

Понад те, коли ми хочемо, щоб Він був Виноградиною, а ми — галуззям, прощення та благословення діють у наших життях. Відбуваються чудові речі. І навряд чи могло б бути по-іншому, оскільки Він є Тим, ким Він є. Для Нього, чудового Господа, притаманно творити чудові речі. Він не потребує, щоб хтось переконував Його спасати та відроджувати людей. Це Його робота. Він не починає працювати лише тоді, коли ми починаємо молитися й вірити. Він працює постійно, а ми, на жаль, не завжди перебуваємо у єднанні з Ним. Однак коли ми починаємо молитися і (що ще важливіше) коли ми починаємо вірити, ми приєднуємося до Нього й починаємо виконувати встановлену Ним мету, стаючи Його галуззям, на якому дозріває Його плід.

* * * * *

І, нарешті, виникає запитання. Яка ж наша роль, роль галуззя, на якому Він зрощує Свій плід і через яке Він досягає Своїх цілей?

По-перше, нам слід у вірі постійно бачити Ісуса як Виноградину, як Того, Хто любить людей і з благодаттю встановлює для них цілі. Він ніколи не зазнає поразки, ніколи не втрачає терпіння, ніколи не програє. Він — наша Виноградина! Наша слабкість і порожнеча не перешкоджають Йому; навпаки, вони дають йому більше поле діяльності, щоб явити Себе в наших життях. Його бачення формує наше бачення! Відтак наші серця сповнюються сміливістю, спритністю та впевненістю. Стаючи переможними в Духові, ми виграємо битви, перш ніж вони розпочинаються, і Його плоди з'являються неодмінно.

По-друге, нам треба мати бажання впокоритися і стати Його галуззям. Галуззя не має самостійного життя. Воно існує тільки для того, щоб принести плоди Виноградини. Так само повинно бути й у наших стосунках із Господом Ісусом. Яка битва часто триває в наших серцях із нашим власним егоїзмом та особистими інтересами! Так часто ми стаємо недоступними Йому, оскільки повернулися до свого колишнього зосередження на собі.

І зосередження на собі слід сповідувати перед Господом, якщо ми бажаємо бути доступними Йому як Його галуззя. І не лише один раз, під час урочистої миті покаяння, але й щоденно, коли ми грішимо, а Він указує нам на наш гріх. Це передбачає постійне вмирання для себе, це Його права на нас; тільки таким способом Господь Ісус може принести на нашому галуззі Свій плід.

Це якнайкраще ілюструє свідчення. Якось я їхав у потязі, щоб мати декілька зустрічей. Мені довелося двічі робити пересадку, перш ніж я нарешті дістався до місця призначення. Під час першої частини подорожі я занурився в читання газети, і, хоча я усвідомлював, що тихий Голос нагадує мені про необхідність попідклубатися про інших пасажирів у купе, я все ж не хотів відкласти своє читиво.

У той момент я був недоступним для Виноградина. Під час другої частини поїздки я був зайнятий підготовкою проповіді. Знову тихий Голос проговорив до мене, що мені слід попідклубатися про інших пасажирів. Однак я хвилювався про зустріч, і мене цікавила лише моя проповідь, тому я продовжував своє заняття. Я все ще не був доступний для Виноградина.

Проте коли настала третя частина моєї подорожі, Господь Ісус упокорив мене, і я, нарешті, сказав Господу про свою готовність бути Його галуззям. Купе, до якого я увійшов, було порожнім, і я замислився, чи справді зі мною говорив Бог. Незабаром до купе зайшов чоловік, із яким до кінця подорожі ми були єдиними пасажирами. Ми легко бесідували про духовні речі й потребу людини в Господі Ісусі.

Він виявився добре підготовленим ґрунтом. Саме у потязі за п'ять хвилин до нашого прибуття до місця призначення він прийняв Господа як свого особистого Спасителя, а листи від нього свідчать про те, що донині Бог працює в його серці. Ця подія дозволила мені глибше зрозуміти мого Господа, у чому на той час я мав нагальну потребу, утвердила мене в довірі до Нього й навчила помічати, як Господь Ісус дарує відродження церкві та спасіння неспасеним так, як я раніше того не помічав.

Ця благословенна Виноградина співчуває і піклується про потреби людей, егоїстичних та безтурботних. Ця Виноградина існує лише заради інших, а ми є самоцентричними. Ця Виноградина — самодостатня для здійснення Своїх власних ідей та досягнення Своєї мети: любові до людей, а ми — невірні й недоступні. Нехай Бог змінює нас і впокорює, щоб ми стали доступним Йому Його галуззям!

* * * * *

Тепер ми можемо розглянути значення слова, використаного Господом Ісусом для опису нашої ролі в житті. Він сказав: «Перебувайте в Мені, а Я в вас!» (Євангеліє від Івана 15:4). Ми тримали ці слова до самого кінця, оскільки вони часто виявляються занадто складними для серйозної, спраглої Господа душі. Уся таємниця в перебуванні — перебуванні у Виноградині. Благословення приходить, коли ми бачимо Його як Виноградину і, бачачи Його, у Ньому перебуваємо!

Слово «перебувати» означає «зупинитися», або «залишатися», або «продовжувати бути». Бог усиновив нас через Свого Сина, об'єднав нас із Ним, як галуззя та Виноградину. Давайте ж жити там, перебувати там, залишатися там, продовжувати бути там — у Ньому. Якщо ми робимо це, то Він, зі Свого боку, обіцяє жити, перебувати та залишатися в нас. «Перебувайте в Мені» — це умова, яку ми зобов'язані виконати. «Я в вас» — це обітниця, якої Він дотримається. Він ніби каже: «Якщо ти житимеш в Мені, то Я житиму в тобі». І коли Він живе в нас, Його плід і перемога не можуть не виявити себе, оскільки Він ніколи не зазнає невдачі.

Що ж означає «перебувати» у Христі? Це слово варто інтерпретувати у світлі всього, що ми говорили про Ісуса,

справжню Виноградину. Це означає, по-перше, готовність швидко розкаятися, коли приходить гріх і коли ми займаємо місце Виноградини, а також повернутися на своє місце, місце галуззя. По-друге, це означає постійно бачити Ісуса як Виноградну лозу, Яка живе і діє в людях силою Своїх безмежних ресурсів. Тоді — безупинно вірити. І щоб наша віра базувалася на єдності з дорогоцінною Виноградиною. Така віра не вимагає бути з'єднаним із Ним, оскільки ми вже з'єднані з Ним, вона прославляє Його за те, що Він зробив Своє життя також і нашим. Із цим приходить упокорення, яке постійно підкорює наші права та інтереси Ісусові, щоб ми могли бути доступним для Нього Його галуззям для благословення інших. І, нарешті, необхідно виявляти любов до інших — не лише на словах, але й на ділі. Коли ми починаємо виливати любов на тих, хто нас оточує, Він знову вливає Свою любов у нас. Однак якщо ми не почнемо виливати любов, Він не зможе знову наповнювати нас. Лише тоді, коли ми відкриваємо кран, із нього починає литися вода. Вона не вичерпується, а набирається все свіжа й свіжа. Це і є ілюстрацією до 15 розділу Євангелія від Івана, яку дає нам Сам Ісус. Він сказав: «Якщо ви виконуватимете Мої заповіді, то будете перебувати в Моїй любові. Ось Моя заповідь: любіть один одного, як Я вас полюбив».

Давайте ж бачити Ісуса як Виноградину й бути її частиною та галуззям. Тільки тоді Він, ця чудова, жива, милосердна Виноградина, житиме у нас, приносячи Свій плід для людей та роблячи для них чудеса.

Тож ми маємо бачити Ісуса у кожному аспекті нашого християнського життя.

«Ми хочемо, пане, побачити Ісуса!»

З М І С Т

Передмова.	3
Розділ 1: Бачити Бога — мета життя.	9
Розділ 2: Бачити Бога в особі Ісуса Христа	21
Розділ 3: Бачити Ісуса — усе, що нам потрібно	29
Розділ 4: Бачити Ісуса як Істину	38
Розділ 5: Бачити Ісуса як Двері	51
Розділ 6: Синай чи Голгофа?	65
Розділ 7: Бачити Ісуса як Дорогу	77
Розділ 8: Бачити Ісуса як Кінець	92
Розділ 9: Бачити Ісуса — для інших	105

